

د حسرت او ښکې

(شعري ټولگه)

شاعر
مستطاب
Ketabton.com

الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

.....

د کتاب نوم:	د حسرت اوبښکې
شاعر:	محمد ظاهر قلمدوست
اړیکه:	۰۷۰۸۴۷۰۶۹۸
کمپوز:	عبدالوهاب مومند
اړیکه:	۷۴۹۰۴۳۸۳۴) wahabmomand90@gmail.com
خپرندوی:	بغلان ادبي بهیر
خپرنځی:	شمال خپرندویه ټولنه/مزار
چاپ شمېر:	۵۰۰ ټوکه
چاپ وار:	لومړی
چاپ کال:	۱۴۰۱ ل / ۲۰۲۲ ع کال
کچه:	رقعي

ددې کتاب د چاپ، پر وېب پاڼو او ټولنيزو رسنيو د خپرولو حقوق
له خپرندويي ټولني سره خوندي دی!

ډالۍ:

خورېدلي هېوادوالو ته!

تر اېرو لاندي غمې

هر څوک شاعر دی خو هر څوک شاعري کولی نه شي. شعر پنځه اساسي عناصر لري، چې د هر انسان په وجود کې نغښتي دي، خو هر یو یې د رابرسېرولو جوهر نه لري. هره مرموزه، ښکلې او عاطفه لرونکې وینا؛ چې د فکر، خیال، تصور، آهنگ او د احساس توکي ولري، شعر رامنځته کوي. ځینې شاعران داسې وي چې په شعر کې ښکلا ته ژمن پاتې کېږي او ځینې شاعران بیا په شعر کې فکر پالي، زه بیا د دوی ترمنځ د بېلوالي پوله نه شم رامنځته کولی، ځکه ژوند هم ښکلی دی او هم دې ته اړتیا لري چې انسان یې د ښکلا لپاره پرې فکر وکړي. زه چې اوس د کوم شاعر پر شعرونو غږېږم، د بغلان ولایت داسې مخور شاعر دی، چې پر دوه ملي ژبو شعر وايي او په خپل شعر کې د ښکلا څخه ډېر فکر پالي، خپلې تجربې بیانوي، تر څو زلمکي ځوانان د ژوند سمې لارې ته بدرگه کړي.

شاعري جرئت غواړي او الهام ریاضت ته اړتیا لري، تر څو پالنه یې وشي، همدارنگه ښه شعر هغه وخت ویل کېږي چې قلم را واخلو او د کاغذ سپین ډگر ته را ودانگو، خو که مو وېره پیدا کړه، نو بیا هېڅکله شعر نه شو لیکلی، قدرمن استاد (محمد طاهر قلم دوست) خپل مخاطب ته همدا وایي: چې ته ما له شعر ویلو نه مه ډاروه، زه یې خامخا لیکلی شم او دا چې څنگه به وي؟ بېرته ما پورې اړوندېږي:

اسانه شاعري نه ده چوپ کېنه قلمدوسته

که وشومه د خلکو د خندا په تا یې څه

قلمدوست صاحب يو وخت ما ته يادوونه کړې وه، چې ده تر شپږم ټولگي پورې عصري زده کړې کړي دي، خو له شاعرۍ څخه يې داسې ښکاري چې د خدای تعالی يوه ورکړې ډالۍ ده:

تعليم مې دومره نشته قلمدوسته گرم نه يم
کله ادیبانه غزل او کله عامیانه کړم

ځینې وخت شاعر د ریاضت په پایله کې دومره ښکلي شعرونه وایي، لکه څنگه چې له گل گلاب څخه ښکلي عطرونه خپري او بلبلان ترې راغونډ وي، د همدې ریاضت شپې څخه بیا شاعر دومره خوند اخلي چې مدام ځانگړتیا خوښوي او له خپل ځان سره د دنیا په اړه غږېږي، ما مخکې هم يادوونه وکړه چې قلمدوست صاحب د افغانستان په دوه ملي ژبو عالي شعرونه لیکي، دی خپله وایي:

ما پرېږدئ له قلم سره تنها یوه شپبه
چې ولیکم غمونه د دنیا یوه شپبه

***

په پښتو او په دري ژبه شعرونه
قلمدوست غوندې جوړ کړی متون چا دی

د محمد طاهر قلمدوست په شاعري کې مینه، وطن پالنه، پردېسي، د ښځې حجاب، د ځوان لارښوونه او نصایح مضامین ډېر برجسته راټول شوي دي، قلمدوست صاحب وایي: چې پخوا شاعر نه وم، لیکلی مې شول خو د زړه خبره مې ویلې نه شوه، اوس یې چې ویلی شم خو لیکلی نه شم، مانا دا چې د ځوانۍ انرژي ورسره نشته، دا خبره د نورو لپاره درس دی، چې ځواني د خدای تعالی ستر نعمت دی:

اوس چې ویلی شم، لیکلی نه شم
لاسونه رېږدي، تینگولی نه شم

په فاني دنیا کې د انسان شته والی موقتي دی، مرگ حق دی او هیچا دا دنیا
تل ساتلې نه ده، په دې دنیا کې انسان یواځې یو کرکټر دی او ژوند کول
یې لوبه ده، که همدا انسان نن وي او که نه؟ خو لوبه «ژوند» دوام لري
او پر ځای یې بل کرکټر «لوبغاړی» راځي، یواځې هغه څه چې مور په
هغه دنیا کې په درد لگېږي، د انسان خپله اعمال دي:

دنیا لکه پیاله د میو گرځي لاس په لاس
مدام نه وي یو چا سره مینا دغسې ده

***

نه کول دنیا پورې خواږي که پوهېدلی څوک
هسې یقین نشته ده خو کاشکې چې لیدلی څوک

د همدې پورتنې وروستي بیت پر مانا صوفي شاعر «عبدالرحمان بابا» هم
وايي:

دا دنیا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنیا باندې غرض

د گوتو په شمار قافیوي جوړښت کې قلمدوست صاحب د قافیو گرامري
تربیت خیال نه دی ساتلی، کېدای شي یو لامل یې دا وي چې د نوموړي د
دري شاعري اغېز پر پښتو خور شوی وي. لکه: په ۵۴ مخ غزل کې «تبی»
چې بنسټینه نوم دی، نو شاعر د نورو قافیو همغږی لپاره چې نارینه کلمې
دي، دې کلمې ته هم د نارینه کلمې بڼه او تلفظ یې ورکړی دی.
همدارنگه ۶۶ مخ غزل کې شاعر د (گاونډی، نری او پردی) کلمو لپاره په

وروستيو بيتونو کې د (ږلۍ او بتۍ) بڼه د نارينه کلمې (ږلۍ او بتۍ) په شکل راوړي دي.

د مخور شاعر (محمد طاهر قلمدوست) د شاعرۍ په اړه ځکه «تر اېرو لاندې غمۍ» تر سرليک لاندې وغږېدم، چې غمۍ تل ارزښتمن وي، ولو چې تر اېرو لاندې هم شي نو بيا يې هم ارزښت خوندي وي او هر يو يې د پلټلو هڅه کوي، چې څنگه تر سترگو شي نو بيا يې هر يو خپل مال گڼي. ډېر مشهور شاعران دي، چې بڼه شاعري کوي او بڼه مضامين په خپل شاعري کې رانغاړي، د قلمدوست صاحب شاعري هم زما پام يې هغه اړخ ته را اړولی دی، چې د ځينو مشهورو شاعرانو په څېر د مضامينو له اړخه د مرام هماهنگي يې يوه ده، يو درد لري او يوه خبره په بېل انداز سره کوي، دروېش روښان وايي:

ښار مې هديره شوه، هديره تر ښاره لويه شوه
نور به په پردي جنگ کې لا څومره تاوان وکړمه

په همدې موضوع کې مت قلمدوست صاحب وايي:

د وطن نيمايي خاوره هديره شوه
ماشومان مو يتيمان شول ځکه ژاړم

همدارنگه په بل ځای کې بخت الله رښتين وايي:

اتن کې ټول وو راسره او جنگ کې وتښتېدل
رښتینه! څه د ايجر اگانو ملگرتيا مو وکړه

قلمدوست صاحب يې بيا په بل طرز داسې وايي:

ياران ورنه چاپېر لکه مچان وو په هستۍ کې
اوس وينمه سور شوی دی بازار د قلمدوست

ددې ترڅنگ د تعليم ارزښت، واقعي مينه، له بازاری مينې تېښته، خپله شاعر ته لارښوونې، نهيلې، د زړه نازک والی، د سوشل مېډيا منفي اغېزې، د کار ارزښت، د صنايعو اعلا کاروونه، د ښځې غلامی، له گاونډيو هېوادونو سره سيالي، د وطن مينه، د مور او پلار احترام، د ځوانۍ ارزښت، د همسايه خيال ساتل، د لونیو خرڅول، داسې تعبيروي چې د دوی پلرونه تاجران بولي، همداسې ورته لا ډېرې موضوع گانې د قلمدوست صاحب په پښتو اشعارو کې رانغښتل شوي دي، زړه مې غواړي چې د قلمدوست صاحب په شاعرۍ لا ډېر وغږېږم او ډېرې سپينې پانې پسې تورې کړم، خو د کتاب د سريزې اصول راته اجازه نه راکوي، گنې په زړه مې ډېرې خبرې پاتې شوې، د ادب لارښوونکو، استادانو او بلبلانو ته بلنه ورکوم، چې د قلمدوست صاحب په شاعري باندې خپل د قلم طبعه وازمايي، ځکه نوموړي شاعر له قلم سره ياري ښه پاللې ده او د زړه خواله يې په آهنگينو لفظونو په شاعرانه انداز کې د ستايلو وړ ده، نورې خبرې به «تر اېرو لاندې غمې» اړوند دوی به کوي، زه باوري يم چې پخوا او وروسته له دې هم هر ادبي مجلس به د قلمدوست صاحب په اشعارو ښکلې ښکاري، نو ځکه واييم:

محبوب د شاعرانو چې ازاد وایي شعرونه

شاعر قلمدوست هم مې رابللی که راځي

په ډېره ادبي مينه

عبدالوهاب مومند

۱۴۰۱/۶/۱۸

بغلان

د حسرت پاڼه

د قتيبه ټاټوبي د قيمتي غميو ډک کان دی، د کرکر د گلونو بهار بې خزانه موسم او د چونغر د بلبلانو ترنم يې د اهوونو سترپيا فرهنگ سره له آره نا آشنا دی، د حریت او نصیحت زمزمې يې په طبیعت کې انگازې کوي، بسايي په قره باتور کې تورياليو تاریخ، لکه د چشمه شېر د شنو اوبو روان کاروان همداسې ځلېدونکي خلق شوی وي، نه به يې د محدثينو په گلبن کې د روایاتو کمی راشي او نه به يې دا خاورينه گره د ورکو اتلانو تاريخي پاڼو د زړښت حسرت وخورې، ته وا دې خاورې ته داسې دعا شوې چې په هره باندېه کې يې ناتورل شوي غمي پراته دي.

دقيق يوې لسيزې وړاندې د شعر الهام خپې د کرکر د گلونو په بڼ کې په محمد طاهر قلمدوست خپلې وزرې وغړولې، هغه يې د مرموز ژونده رابهر کړ، يو پټ غلی احساس چې په سينه کې يې دننه بلېده، هغه لمبه د عشق په داسې رسوايي بدله شوه، چې د حسرت اوبښکو پاڼې يې رنگينې کړې.

زه پر ومه پخوا تر دې چې نه وم مين شوی

کارونه د تقدير و ميننتوب مې بهانه شوه

د ژوند مزل سپين ريري قلمدوست د بدن غړي کمزوري کړل خو د زړه شوق يې ماتوی ونشو، د بدن د غړو درد سرېره قلمدوست له داسې درده کړېږي، چې د احساس اوبښکې يې د پاڼو پرمخ ناڅي، اوس يې له درده چم خبر شوی، د هغه درد رسوايي د حسرت اوبښکې جوړې کړې دي.

شعرونه د ډېر درده لیکل کېږي قلمدوسته

ټول خلک شول خبر ستا په ژړا کلي په کلي

قلمدوست د خپل عمر تقریباً اته لسيزې مزل پای ته رسولی، د طبیعت ناخوالو له خو اړخه پوخ کړی، د عمر په وروستيو شېبو کې يې د مينې سودا وکړه او د عشق د ښار سرگردان سوداگر شو، قلمدوست د نصیحت او ښېگڼې سودا په خلکو وړيا پلوري.

اوس چې ډوب شوی يم په عشق کې بيا وتلی نشم

سزا مې دا ده، نا بېره دا سودا مې وکړه

د مينې دا سوداگر د عشق له هتې نه صبرېدونکی برېښي، ان چې خپل ځان پورې هم حيران دی، د مينې له سمندره خړوب شوي زړونه د عمر تر پایه ميين پاتې کېږي.

په بودا توب کې قلمدوسته عاشقي نه ښايي

نو چې تراوسه زه کومه نو بلا مې وکړه

قلمدوست د وخت ارزښت لکه الهي نعمتونه په کره ډول پېژندلی، ژوندانه د وخت او وار کاني په خپل ځای درانه بولي، د هغه تللي حسرت په حسرت کې اوبښکې بې مزې گڼي چې د بخت مزي يې په وخت نه وي تړل شوي، هغه د وخت او وار ارزښت او د مړو فرصتونو پسې د حسرت اوبښکې د انسانانو مخته داسې انځوروي.

هر کار په خپله وخت کې ښه کېدای شي قلمدوسته

نو وخت د وخته تېر وو په زاری، کله کېده

قلمدوست د نصیحت انگازي اعلا او ادنا لپاره لکه تلل شوي کاني پوخ
وزن لري، د راتلونکې پښېهان حسرت خوړونکې غواص ته د طبیعت
نامنظم مخ لوخوي، چې د ژوند د سمندر کېرلېچونه یې په ذهن کې سرینس
وي.

دنيا تل برقرار نه وي کله څنگه کله څنگه

تل دا حسن دیار نه وي کله څنگه کله څنگه

قلمدوست د ابادۍ معمار ښه پېژندلی، معلم په توره شپه کې د ټولنې
بلېدونکې روښانه ډېوه د هر کاسب د سترگو لید بنسټ گڼي، لکه د مستو
خپو لاندې د سمندر قیمتي تل، کټ مټ لکه د مېوه لرونکې مېوې رینه
چې دنیا ته یې د ثمر ښاخونه غوړولي دي.

اساس د ابادۍ د هر وطن وي معارف کې

روزلي د معلم ټول ماهران د معارف کې

ټولنه لکه د رنگونو دوکان له بېلابېلو اقشارو جوړه گډوله ده، د هر رنگ
بازار دی، انسان به د هغه رنگ اغېز اخلي چې کوم سره لاس او گړپوان
وي، دغه رنگونه کله د رسوايي حد کې د وفا جامونه ماتوي او کله د
محراب له انگره معصیت خړوبوي، داسې چاپېریال کې د قلمدوست له
قوله حیا د معاملاتو له بهیره بهر گوهر ده.

غله چې کله غلا کړي په تياره کې ورته ورشي

دوستان او اشــنایان بیا په رڼا دې غولوي

د کایناتو مالک د ریاضت کلا ته خپل د بښنې وړ پرائیستی دی، د معنویت مشتریانو ته د دې پټ وړ رښتینی راز ښه مالوم دی، له دې ښاره د هرې نیاز غوښتنه روا ده، لکه په نیمو شپو کې د مالک سره د عابد نیازونه، که د رحمت وزر یې په سر لاس تېر کړ د دارینو شتمن یوازې هم دی وېوله.

کوم شی که دې پکار وي قلمدوسته ورشه واخله

خرڅېبري په ارزانه په دوکان د نیمې شپې

د حسرت اوبښکو کتاب باندې به علمي بحث د نظر خاوندانو ته پرېږدو، په پای کې محترم استاد محمد طاهر قلمدوست ته د هغه د لومړنۍ پښتو شعري ټولگې (حسرت اوبښکې) چاپ مبارکي ورته وایوو، هیله من یوو راتلونکي نسل د دردمن قلمدوست د حسرت اوبښکې د قلمدوست صیب د هیلو په زرغون پسرلي سره وړ وچې کړي، له لوی رب ج د کرکر گلونو کاروان همداسې روان او ګړندی غواړو.

په ادبي مینه

بغلان ادبي بهیر

عبدالمبین صافی

حمد

اې ربه تل تر نکه بر قرار ته يې ته
د خپل عباد د حاله خبردار ته يې ته

يو اځې يې دايم قايم ملک د ټول جهان
بې نايب او وزير او مستشار ته يې ته

تغير او بدلون نه لرې همېشه بر قراره
حی القيوم د ټول جهان واکدار ته يې ته

صبور يې، هم بصير يې، هم سمیع او هم بديع
قادر يې توانا او برد بار ته يې ته

اگاه يې په گناه د بندگانو په هر وخت
پتېږي، نه د تا نه خو ستار ته يې ته

تور مخی قلمدوست او امېدوار دې د رحمت يم
په خپل کرم مې وېښه غفار ته يې ته

نعت

بېشکه د ټول انس او جان سردار دی محمد (ص)

په ټولو انبياوو علمدار دی محمد

اول دی په باطن پيدا صورت کې اخيرين دی

د حضرت بابا صاحب افتخار دی محمد

شپه او ورځ ژړل د گناهگار امت د پاره

امت د پاره تېر د مور او پلار دی محمد

په روی دده جهان او کاینات دي پيدا شوي

الله ته ډېر محبوب او هم رویدار دی محمد

زه یمه قلمدوست او امتي د محمد یم

شفيع د مجرمان زما بادار دی محمد

مناجات

ربه! ما او زما يار په لاره سم کړې
د توفيق او کاميابي مې هر قدم کړې
عمر تېر شولو په لهو او لعب کې
ستا له وېرې دواړه سترگې مې په نم کړې
زه حيران او خوار و زار په زړه زخمي يم
په خپل فضل پرهرونه مې ملهم کړې
گناهونه زما وېښې اي ربه!
د قيامت د خرخښو نه مې بې غم کړې
په محشر کې چې وي لمر د سر له پاسه
د رحمت سيوری مې لاندي په کرم کړې
قلمدوست يم ه اي ربه گناهگار يم
په خپل فضل دي مې بچ له جهنم کړې

غزل

حيران یمه دوستانو عجیبه زمانه شوه
وروڼه شول پردي او تر مطلبه یارانہ شوه

دوکه او فریبونه په یو بل باندي خرڅېري
په چل روان دي خلک اشنایي یې رندانہ شوه

زه پر ومه پخوا تر دې چې نه وم مین شوی
کارونه د تقدیر و مین توب مې بهانه شوه

ناصر چې نصیحت رانه کاوه په پته پته
قسمت وگورئ خلکو! رسوایي مې هنگامه شوه

سهار چې شي د ښځو اجتماع جوړ شي بازار کې
دوستانو چاته وژاړو عجیبه مېرانه شوه

وینا دې هېڅ څوک نه اورې چوپ کښه قلمدوسته!
چې پت غیرت لري، د هغوی تریخه ژوندانه شوه

غزل

زړگي مې ژاړي لکه وريخ چې په پسرلي وژاړي
لکه ماشوم چې مور يې مړه وي په ځگېروي وژاړي
لکه کوچۍ چې باروي کډه ايلبند په لوري
يار يې د يار له غمه ناسته په کېږدي وژاړي
د يار د غمه زه چې ژاړمه په چينغو چينغو
لکه بندي په جېلخانه په بې وسي وژاړي
چې کمبختي ته مې نظر کړمه بيا وژاړمه
لکه حاکم ته چې محکوم ډېر په زاري وژاړي
چې تېروي عمر مستۍ او خنداگانو کې تل
داسې وخت را به شي چې ډېره په سختۍ وژاړي
نو قلمدوسته! ته چې ژاړې بيا قلم خو دي هم
در سره ژاړي بيا به هم په عاجزۍ وژاړي

غزل

ژمی را روان دی په وطن کې کار او بار نشته
پېژني ډالر خلک یو بل پورې غمخوار نشته
نه سوځي په حال د بېوسانو د چا زړه ولې؟
رحم په مظلوم نشته او هم د خدایه ډار نشته
نه گوري خپلوي ته چې په لاس کې ورته ورشي څه
ورور ته د ورور قدر روپیو په مقدار نشته
څنگه زمانه شوه د حقدارو حق پایمال شولو
مشر کشر نشته احترام د مور او پلار نشته
څومره چې خبرې کوي خلک د یو بل سره
وي په چل روانه او رښتیا یې په گفتار نشته
راشه قلمدوسته! چې و خدای ته عریضه وکړو
پرته د هغه نه بل د هېڅ چا اقتدار نشته

غزل

هغه کوڅې ته چې ورتلم هغه دلدار نشته اوس
چې مې لېرلو یار حضور ته ها ریبار نشته اوس
په زړه زخمی د غمازان د لاسه یمه ربه
ته پرې خبر یې څه پرې وشو ها دربار نشته اوس
نن په دنیا کې څه چلېرې ټول دوکه او چل دي
چې صداقت پکې خرڅېده ها بازار نشته اوس
چې راسره وو په هر ځای کې ښه ملگری همېش
چېرته به ولټوم خدایه هغه یار نشته اوس
د اخلاصمندو ورته لیکه و زیارت د پاره
زمان بدل شو څنگه وشو ها مزار نشته اوس
نو قلمدوسته عالمان خو دي هغه عالمان
چې په زړه کېني د سپرې هغه گفتار نشته اوس

غزل

خوانیه! ولاړې رانه چېرته به دې بیا لټوم
ورک مې کړی یې په کلي په بېدیا لټوم

هغه یاران چې صادقان وو خدایه چېرته لاړل
یاران خو ډېر دي، مگر زه ها ملگرتیا لټوم

چې راسره وو خو په قدر یې زه نه پوهېدم
رانه چې تللي دي ادې او هم ابا لټوم

ادې وه څومره مهربانه او ابا مې غمخور
ورته خوښي او خوشحالي اوس په دعا لټوم

سیند د دنیا ده د څپو نه ډکې خیال وساته
گوره چې ډوب نه شي چې بیا به دې په چا لټوم

غمجن مه کېږه قلمدوسته زه دې یم ملگری
زه همېشه د عزیزانو خوشحالتیا لټوم

غزل

چې نازېدمه پر نا ډېره اشتباه مې وکړه
چې ناليدلې مې ځان گډ کړلو خطا مې وکړه
زه وم ساده او د پي مخو په چل نه پوهېدم
په يارانہ کې په هغه گمان د تا مې وکړه
اوس چې ډوب شوی يم په عشق کې بيا وتلی نه شم
سزا مې دا ده نا بېره دا سودا مې وکړه
عهد مې کړی و چې نوره عاشقي نه کوم
دا ستا گلرنگ مخ مې چې وليدله بيا مې وکړه
په بوډا توب کې قلمدوسته عاشقي نه بنايي
نو چې تر اوسه زه کومه بيا بلا مې وکړه

غزل

د انسانانو په جامو کې پړانگان وينمه
انسان په شکل وي خويونه د حيوان وينمه
گاونډي يې نه لري سوکړک ټول ماشومان يې وږي
او د حاجي صاحب په کور هر وخت مهمانان وينمه
حيا او شرم وکړه بار ددې وطن نه لاره
ټول رواجونه په وطن کې د غريبان وينمه
رانجه په سترگو او نکريزو په لاسو د کوره
وځي بازار ته تر مابسامه فاسقان وينمه
اي وطنوالو! افغانان خو بې غيرته نه وو
دوی باندي څه وشول چې اوس يې بې پتان وينمه
ته غاړه خلاص کړه قلمدوسته او ليکنه وکړه
هغه چې نه قبلوي بيا يې په ارمان وينمه

خورکې

ته مسلماننه يې پتمنه او دينداره خورکې
راځه نور بس کره چکرونه د بازاره خورکې

سياسره بڼه ده چې په کور وي ناسته
د نارينه نه يې وي هره خواسته

د کوره مه وځه چې نه به وي بېماره خورکې
راځه نور بس کره چکرونه د بازاره خورکې

کوم شی که درته ضرورت پېښېږي
يا کومه بله مصلحت پېښېږي

کوم چې مطلوب به دې وي، وغواړه د پلاره خورکې
راځه نور بس کره چکرونه د بازاره خورکې

شیطان دښمن زموږ د دين دی
ناست په هر ځای کې په کمين دی

لږه خيال ساته کور کې کېنه په قراره خورکې
راځه نور بس کره چکرونه د بازاره خورکې

بښځه په کور کې په پرده وي

بښه په عزت او دبدبه وي

يو څه پام وکړه اخرت ته دې سرداره خورکې.

راځه نور بس کړه چکرونه د بازاره خورکې.

قلمدوست ستا ديني ورور دی

او ستا له غمه تل په شور دی

نصيحت واوړه ووېرېره له قهاره خورکې.

راځه نور بس کړه چکرونه د بازاره خورکې.

غزل

قلم مې ژاړې لاس مې رېږدي څه ليکلی نه شم
د غم کتاب مې دی پرانیستی خو لوستلی نه شم
د زړه کونجونه مې دي ډکې د غمونو ځینې
رقیبه ستا د لاسه هېڅ چا ته ښودلی نه شم
غم چې د غم د پاسه واچوي ځایېږي کله؟
زړه به مې وچوي نو څه وکړم ساتلی نه شم
ارمان مې پاتې د نگار دی د بوسې په زړه کې
يارانو گورئ! حیا راشي بیا غوښتلی نه شم
هغه جامونه چې مې سر کړه مخکې ښه په مزه
رېږه شوه سپینه اوس شرمېږمه څښلی نه شم
زړگی مې ډک دی د غمونو قلمدوسته یاره!
چې خپه کېږي پرې اشنا ځکه ویلی نه شم

غزل

که مرگي پرېښودم بهار ته بيا غزل ليکمه
ټپې، چار بيته، رباعي ور سره مل ليکمه
زه خپله زور يم طبيعت مې د ځواني په لورې
مخه دې کړې نو مجبور يم چل او ول ليکمه
مخکې د شعر او شاعري فکر مې نه وو په سر
اوس چې ليکمه د عسل په ځای حنظل ليکمه
مضمون يې تريخ شي رانه زه پخپله نه پوهېږم
گمان مې دا وي چې خواږه لکه عسل ليکمه
يمه بېتابه لاس مې رېږدي سپين ږيري يم
نو ځکه کله به د ځان کله د بل ليکمه
زه قلمدوست يم ژوند مې تېر شو له قلمه سره
څه باک يې نشته چې د غل په ځای کې مل ليکمه

غزل

په لار روان گوتې شمېرم، غږېرم ځانه سره
ناکام د مينې يم، ژرېرم دارمانه سره

بېلتانه ډېر يمه رټلې هوسېرم زړه کې
داسې وخت را به شي چې ووينم جانانه سره

دومره جفا چې پر ما کړې ده گناه مې څه ده
دا زما خواست دی چې يې عمر شي خپگانه سره

که ټول عمر په جېلخانه کې تېر شي سخته نه ده
رب خو دې مه کېنوه يو گړۍ نادانه سره

زه قلمدوست يم ځورېدلی د اشنا د لاسه
وداع به وکړمه په چپغو د جهانه سره

غزل

دا دور د ژوندون په يوه حال نه پاتې کېږي
بنايست د سپين بشر او د شين خال نه پاتې کېږي
مدام زما زاری او د خوبانو حسن نه وي
مغرور مه کېږه گلې ستا جمال نه پاتې کېږي
دنيا ځای د ازمون دی صداقت وکوه ياره
اوس خلکو سره ښه کره بيا مجال نه پاتې کېږي
هر څوک که پخپل حق باندې قانع اوسي يارانو
وهل ټکول نه وي بيا جنجال نه پاتې کېږي
ملت که په نفاق اخته شي گوره قلمدوسته
وطن به شي بر باد بيا استقلال نه پاتې کېږي

غزل

عادل زما د سترگو تور دی

عادل رڼا زموږ د کور دی

ددي سره مې غم غلط شي

عادل زما د زړه ټکور دی

کور او ماحول پرې ښه ښکار پرې

باغچه د زړه مې پرې سمسور دی

ماشومان ډېر دي خدای دې ډېر کړي

خو هغوی نور دي عادل نور دی

دعا کوم ورتنه د اخلاصه

ان شاء الله! رب ته منظور دی

که قلم دوست ورنه خپه شي

بيا خامخا ورتنه پېغور دی

غزل

ډېوه د علم په وطن کې فروزان کړې ربه
هر يو بچي د افغان ښه ښه عالمان کړې ربه
علم به څه کړې چې عمل دې د اخلاصه نه وي
پخپله علم باندي مونږه عاملان کړې ربه
نشته ده علم چې د ژبې په نفاق اخته يوو
تاجک، پښتون، هزاره، ازبک افغانان کړې ربه
هغه چې دا نفاق جوړ کړی دی زموږ په منځ کې
ته يې زموږ د حاله زياته پرېشان کړې ربه
هر يو وگړی د وطن دی د افغان په نامه
نفاق مو لرې او اباد افغانستان کړې ربه
قلمدوست وايي زه دعا کوم الله حضور ته
روان په سمه لاره ټول مسلمانان کړې ربه

غزل

زړگی مې راته وايي، خه! دنيا نه لاس په سر شه
راحت ارامي نشته خه مجنون او قلندر شه

يوه ټوټه مړۍ يوه شپږۍ در سره واخله
د ډېره بد بيني او د نفاق ځينې بهر شه

پښتون د هزاره دښمن، تاجک د ازبکانو
ټول لاره د خدای پرېښي دي د دوی نه مرور شه

ورور د خپل ورور سره دښمن ده په يو کور کې
وځه د دوی نه لار شه مجرد لکه قمر شه

هغه چې ښه واعظ دی او عمل يې د ځان نشته
بيان يې بې تاثير وي صدقه ددې منبر شه

رښتيا چې گوزاره ده داسې خلکو سره سخته
نور خه کړې قلمدوسته هله ژر شه په سفر شه

مناجات

الله نه غواړمه توفيق زه د روضې د جانان
چې مې داخل کړې يو ځلې په دروازي د جانان
د ټول جهان چې څه خوبان دي د جهان سره
ټول صدقه شه د روضې د منارې د جانان
په خپل کرم دې ربه يو ځلي مې ورسوه
که مې نصيب شي چې شم څار د مقبرې د جانان
خدایه ور مې وړې چې خاوره يې په مينه ښکل کړم
رانجه په سترگو وکړم خاورې د لارې د جانان
اسمان ده جيگه ځمکه ټينگه لاس مې نه رسېږي
تويوم اوبښکې د هجران په فوارې د جانان
مشرف مې کړه په خپل کور او د حبيب روضې ته
شفاعت وغواړم په چينغو او نارې د جانان

غزل

ژوند دې تېر شو دښمني او عداوت کې
خه دې کړې و تاوان په اخوت کې
دنيا ټول روان په لور د ترقی ده
مور تر اوسه لا ویده یوو په غفلت کې
د جاپان سره ازاد په یو نېټه یوو
پرمختگ کړی هغوی په صداقت کې
واکداران مور په تیارو کې وو ساتلي
خپله ډوب وو، په چرچو او عشرت کې
د مامور معاش د کور خرچه نه کېږي
ټول جوړ کړي بلډنگونه په خیانت کې
ټول ککړ دي د یو مخه په حرامو
ځکه نه پوښتي هېڅوک په حکومت کې
ډېر غریب یوو او بې وسه په نړۍ کې
خه عزت وي قلمدوسته په ذلت کې

غزل

په نړۍ نشته افغان نه در په در څوک
هم بې وسه ناتوان څوارو ابتر څوک
دبښمې ته وي ولاړ هر يو په ټينګه
خوا خوږې ته نه وي يو هم برابر څوک
هر يو غواړي خپله گټه، خپله خپټه
نشته هېڅ يو هم په غم د برادر څوک
چې د خدای په لاره سيخه او سم روان وي
نه به مومي که وگوري لړ او بر څوک
احترام د مور او پلار نه کوي ولې؟
خدای! مه کړه خو هغسې بې پدر څوک
عالمان ډېوه د دين دي قلمدوسته!
چې عمل نه وي ور مه شه په منبر څوک

غزل

بېگه د يار په غم کې خوار زړگي مې کړېده
بېلتون کې يې بيا وينه د زړگي مې څڅېده
وعده يې د ديدن راسره کړې و د وخته
زړگي مې خوشحالي نه په بدن کې نڅېده
شهيد د ستا د مينې يم که مېر وای لا پخوا
شمعې د اخلاصمنديو په مزار مې لگېده
بېگه مې په خوب وليده ماڼۍ د غاصبانو
دوی لاندې وو دپاسه چت په چت پرې نړېده
داسې يو بد حالت وو چې مې وليده په سترگو
په ډېره بې وسۍ کې ډېره سخته رپېده
هر کار په خپله وخت کې ښه کېدای شي قلمدوسته
نو وخت د وخته تېر وو په زارۍ کله کېده

غزل

دنيا و خوړل ټوله ظالمان ورک يې که
دولت ده بېکاره نشته پر سان ورک يې که
غنم چې ورلو ژرندې ته د پلار يې نه و خر
د خوی يې راشه وگوره دوران ورک يې که
پوښتنه د سواد نشته پيسې پکې چلېږي
گټه ده پکې نه لري تاوان ورک يې که
حيران دې حکومت ته يمه ولې نه خبرېږي
تر کومه به دوام وکړي دا شان ورک يې که
زه سترې ستومان شومه د بې عدالتۍ نه
چا ته به سپی څيرې کړي گرېوان ورک يې که
فساد د اداري چې وايي هسې ډنډوره ده
د يو مخه دي خپله مفسدان ورک يې که
نو ځان ته کوم يو بل مصروفيت غواره قلمدوسته
چې وينمه دا ته يې او گريان ورک يې که

غزل

حکومت زموږ که لږ څه با خبر وای
افغانان به ولې دومره در په در وای
يو لږ څه غونډې روزگار که چلېدلی
هره ورځ ولې سلهاو په سفر وای
دا سفر ډېره اوږده د سر په بیه
مجبوري ده که نه کله تېر د سر وای
خپل مرگ په سترگو ویني خو ور درومي
ددې تگ نه خو چې کاشکې کور او کر وای
څه بحرو ډوب کړل، څه وخورل لېوانو
کاشکې نه تلل او خپل مرگ ته یې نظر وای
ډیپلومونه په جیبونو کې وراسته شول
قلمدوسته دې نه بښه وو چې لږ وای

غزل

ولې به زړه ورکړې چا ته ځان به در په در کړې څوک
وابه خلي غمونه هوسايي نه ځان بهر کړې څوک
ها وختونه نشته چې تا بنه کړه بل به هم کاوه
ولې به لاهو ځان په درياب کې بې گودر کړې څوک
لږ څه حوصله وکړه الله نه ووېـرـه تل
نه دی مناسب چې په خوارانو ځان ببر کړې څوک
زړه د مسلمان د خدای عرش ده چې خپه نه کړې
ولې په ناچيزه دنيا دوست به مرور کړې څوک
هغه ده دنيا د سستا چې وختې او واغونډې
پرتنه ددې وي به لږونۍ چې سر په سر کړې څوک
گرځو په مستۍ کې قلمدوسته لا خبر نه يوو
ژوند کې به نه خاندي که نظر په خپل دفتر کړې څوک

شاعر ته!

ته يې ددې وطن د خلکو ترجمان شاعره
که پوهېدلې يې د ستا ډېپټې ده گران شاعره
ستا وظيفه ده چې حالاتو نه په هره گړۍ
ولیکې لوړه تنده حال د يتيمان شاعره
هغه مېړونه چې اسلام او د وطن په خاطر
بچيان يې پرېښودل ځانونه کرل قربان شاعره
دا نتيجه د شهامت ده، د هغو ځوانانو
چې په ارامه کور کې وليکي رومان شاعره
چېرته په خيال کې دې هم گرځي دا بېوسه خلک
يا چې دې کړی وي په حال د دوی گريان شاعره
که ته شاعر يې په رښتيا ليکه حالات د وطن
که نه پټ وساته په زړه کې دې پنهان شاعره
زه قلمدوست يم تر اوسه خو شاعر هم نه يم
لر لر کومه شاگردي د ادبيان شاعره

غزل

دنيا تل په قرار نه وي کله څنگه کله څنگه

تل دا حسن د يار نه وي کله څنگه کله څنگه

بلبلان ميين په گل دي او په گلو يې چغار وي

تل پر گلو بهار نه وي کله څنگه کله څنگه

گل چې نه وي په گلشن کې بلبلان به کډه وکړي

تل د گلو بازار نه وي کله څنگه کله څنگه

نن حاکم سبا محکوم او خپله حال پورې حيران شې

همېشه اقتدار نه وي کله څنگه کله څنگه

دنياگۍ ده تېرېدونکې غم خوښي يې مدام نه وي

تل دا ليل او نهار نه وي کله څنگه کله څنگه

ما ويلې قلمدوسته تا خو نه منل خبره

ابدي دا بندار نه وي کله څنگه کله څنگه

معلم

معلم دی لکه ستوری په اسمان د معارف
باغبان دی د گلونو په بوستان د معارف
د گل په ژبه کله پوهېدلې شي هر څوک
معلم دی په دې فن کې ترجمان د معارف
په خلاصه تنده وروزي بچيان ددې وطن
په ده باندې دی لوړ عزت او شان د معارف
معلم په برکت ده فیلسوف او حکیمان
په وخت د بیماری چې شي درمان د معارف
اساس د ابادي د هر وطن وي معارف کې
روزلي دي معلم ټول ماهران د معارف
معلم زما د سترگو تور دی یاره قلمدوسته
معلم دی په بدن روح او روان د معارف

غزل

نه کول دنيا پورې خواري که پوهېدلی څوک
هسې يقين نشته ده خو کاشکې چې ليدلی څوک

هر يوه ښځه کړي په لس هاو عزيزانو خپل
کاشکې د هغو نه يو کس بېرته وای راغلی څوک

وشو څلوېښت کاله چې اخته د جنگ بلا کې يوو
دا ده بدبختي چې عبرت نه دی اخیستلی څوک

سخته ده عذاب د اخرت اوس معلومېږي نه
ټوکه ورته ښکاري د چا حق به نه خوړلی څوک

راشئ وجدانونه قاضيان کړو په رښتيا سره
څومره برابره په احکامو چلېدلی څوک

گوره قلمدوسته ژوند دې تېر کړه په غفلت ولې؟
وبه ژاړي هلته چې وي دلته خندېدلی څوک

غزل

يارانو وگورئ دا څرنگه ژوندون دی زموږ
ورور د ورور او پلار د زويه چې بېلتون دی زموږ
د اسلام لاره مو پرې ايښې، يوو په بله روان
وجه يې دا ده چې په ژوند کې دا بدلون دی زموږ
پخوا کافر وو په هر ځای کې د اسلام غلامان
شولو بې پته چې د دين نه اوبستون دی زموږ
ټوله شپه ناست يوو تلوېزيون ته سر يالونه گورو
لمانځه ته نه کېږو وزگار دغه مضمون دی زموږ
د لمانځه فرض او واجباتو باندې نه يوو خبر
د شاه رخ خان او بارو خان نه پېژندون دی زموږ
نو قلمدوسته چې د خدای په لاره سم ونه شو
ورځ په ورځ دا ډوبېده لکه قارون دی زموږ

غزل

وطن د مور بچی یم وفادار یمه هر کله
د ژبې د نفاقه زه بېزار یمه هر کله
خه خلک چې اوسېږي په دې خاوره کې افغان دي
هر یو زما ورور دی په اقرار یمه هر کله
اوربوز مې د انگرېز وخته په خاورو سولولی
اوس هم هماغه یمه او بیدار یمه هر کله
شیدې د غیرتي مور مې رودلي په زانگو کې
حامي یم ددې خاوره پیره دار یمه هر کله
غليم ددې وطن د تسخير خوب ويني په خيال کې
ارمان به گور ته یوسي زه هوبسيار یمه هر کله
دوست وايي قلمدوسته خو گاونډې زمور دښمن دی
ددې دښمن لستونو کې زه مار یمه هر کله

غزل

غمونه چې دې زور شي په اشعار يې لگوه
خاطر دې اسوده کړه په دلدار يې لگوه
دستور ده، خلک غم شريک کوي سره د دوست
د زړه نه يې وباسه په غمخوار يې لگوه
بېرته د شيطان کار ده چې رسېږي نه منزل ته
هر کار چې دې په مخ وي په قرار يې لگوه
که کومه صدقه خيرات دې ووځي د لاسه
د هر چا اندازه وي په حقدار يې لگوه
نيکي به دې په کار شي، د بېوزلو سره ښه کړه
بدي نه لاس په سر شه په کنار يې لگوه
تر څو چې په دنيا کې ته ژوندی يې قلمدوسته
چې ښه دې شي د لاسه په بار بار يې لگوه

غزل

وبه ربېې اخر هغه څه چې دې کرلی وي
هضم به يې وکړې هغه څه چې دې خوړلی وي
بې بدله هېڅ شی پاتې کېږي نه خبر اوسه
وبه شي در پېښ چه به په چا باندې دې کړی وي
نه دی مناسب په مصیبت د چا خوښی کول
وبه ژاړي گوره چې په چا به خندېدلی وي
حق چې د چا وځوري د مقام او د پیسو په زور
داسې وخت به راشي چې گربوان به يې خیرلی وي
دلته افغانان دي تعرض په هېڅ چا مه کوه
وخت چې برابر شي نو ظالم يې ښه رټلی وي
څه په لاره سمه قلمدوسته کړه مه درومه
ژر مزل رسي چې په سمه لاره تللی وي

مناجات

ډېر مې ده کړې بيا گناه نه کوم

نوره د ځان سره جفا نه کوم

نمايشي ډېر عبادت مې وکړه

بيا عبادت به په ریا نه کوم

ډېره مې وکړه دوکه خلکو سره

دوکه او چل بيا په هېڅ چا نه کوم

نفس مې تر اوسه خپه کړی نه ده

په خواهشاتو د هوا نه کوم

ومه بد مسته په ځان نه پوهېدم

نوره ظلمونه به په چا نه کوم

زه قلمدوست ډېر گناهگار یم ربه!

بښنه غواړم خدایه بيا نه کوم

غزل

خراب زړه له ما نه وړی پرون چا دی
جوړ د سترگو نه مې کړی جیحون چا دی
بڼه بې غمه اسوده وم په دنیا کې
نه پوهېږم یمه کړی محزون چا دی
بې پروا په ژوندانه لکه پاچا وم
نو چې کړی یمه خوار او زبون چا دی
د دنیا د کار او باره یم وتلی
د بنامار غونډې یم کړی افسون چا دی
اشنا هېڅکله له ما نه بېلېدله
جوړ زموږ په منځ کې کړی بېلتون چا دی
په پښتو او په دري ژبه شعرونه
قلمدوست غونډې جوړ کړی متون چا دی

غزل

زړگيه خپه کېږه مه لیلی دغسې ده

د ډېره نازه گرځي په هوا دغسې ده

پاچا ده د خوبانو بې پروا گرځي وطن کې

هغه فقيره نه ده، اغنيا دغسې ده

په خوله به درته وکړي ډېرې ښې خوږې خبرې

قاتل دې وي د سر گوره اعدا دغسې ده

دنيا لکه پياله د ميو گرځي لاس په لاس

مدام نه وي يو چا سره مينا دغسې ده

که سل کاله دې بار وي په اوږو بيا به خپه وي

دښمن دې شي په هېڅ باندې اشنا دغسې ده

خوښی د دنيا کم او غم يې ډېر دی قلمدوسته

ډېر يې ارمني کړی ده دنيا دغسې ده

معلم

ته لکه ستوری د ادب یې په اسمان معلمه
په قاده لوړ ددې وطن نوم او نشان معلمه
ته یې فني د فابریکې د انسان جوړولو
دي افلاطون او سقراط دې شاگردان معلمه
په عربي او انگریزي هر هر څوک نه پوهېږي
د حوصلې نه ډکه ته یې ترجمان معلمه
دومره زیارونه چې وباسې د وطن دپاره
وطن اباد شي که هر یو وي ستا په شان معلمه
دا تنخواګۍ وخوره، مه مړه چې حکومت درکوي
سل افرین دې چې په هغه کړې گذران معلمه
دا قلمدوست خوارګی هم مخلص شاگرد دی د ستا
زه همېشه یم دعا ګوی د استادان معلمه

غزل

اوازه ده د حسن د لیلی کلي په کلي
په مینه د هغه شومه رسوا کلي په کلي
زاری ورته کوم ماشوم زرگی مې نه صبرېږي
نو گرځم بې مضمونه په غوغا کلي په کلي
بېلتون راسره مل شو خوب آرام یې رانه واخیست
دیدن پسې به لېږم هر سبا کلي په کلي
خواري مې وکړه ډېره در پسې خو زما نه شوې
کوومه شکایت دې د جفا کلي په کلي
ملنگ دې رانه جوړ کړ د خیرات په نامه گرځم
مطلب مې دی دیدن هره بېگه کلي په کلي
شعرونه د ډېر درده لیکل کېږي قلمدوسته
ټول خلک شو خبر ستا په ژړا کلي په کلي

غزل

وطن د مور بچی يم منت بار نه يم د چا
په ظلم په خیانت کې طرفدار نه يم د چا
د خلکو ايینه يم په خپل رنگ ور څرگندېږم
جنجال او خصومت کې په قطار نه يم د چا
د هر چا سره مینه په صفا زړگي کومه
صادق يم په هر کار کې شرمسار نه يم د چا
نمام نه يم چې جوړ کړم د دوستانو دښمني
خند شوی د خوښيو د روزگار نه يم د چا
غایول غوندي په زړه زخمي ولاړ په خپله ونه
یواځې يم په پاتې انتظار نه يم د چا
بوډا شوم قلمدوسته او دوستان را څخه تښتي
په ژوند کې سبب شوی د ازار نه يم د چا

غزل

يو ځلې را شه چې دې بيا ښه په سينگار ووينم
گناه نه کېږي خو چې بيا دې په تکرار ووينم

په ژوندانه اعتبار نشته لکه باد تېرېږي
څنگ ته مې کېنه گلې ښه دې په قرار ووينم

خالونه څومره خوند کوي د انگو په څوکو
دا شنه خالونه دې يو ځل چې په رخسار ووينم

زرگی مې ډېر دی کېږدلی د بېلتون د لاسه
د کوره ووځه ښايست دې په گلزار ووينم

پسرلی راغی په چکر شه د همزولو سره
ته ملکه يې د خوبانو په قطار ووينم

قلمدوست وايي درته کېنم انتظار په لاره
چې ته روانه شې په لار زه دې رفتار ووينم

غزل

اشنا ته مې سوغات د نوي کال راوړې دی
په طمعه د دیدن او د وصال راوړې دی
رسوا شومه په مینه د جانان په لر او بر کې
غماز د لاسه ډېر مې په جنجال راوړې دی
خیر ده که څه کمی پکې وي گوره بې وسي ده
خالي یوه نټکی سره سور شال راوړې دی
چې سترگې دې وي توري او لاسونه دې ښه سره وي
نکریزې او رانجه مې په دسمال راوړې دی
همزولو ته چې کم نه شي جانانه دې لپاره
کلچې او پتاسې مې په ډېر خیال راوړې دی
ژمی در باندي تېر شو قلمدوسته خوشحالېره
زما نه هم موسم د اعتدال راوړې دی

غزل

بېلتون کې دې کومه د هجران سره خبرې
تمامه شپه د ستورو د اسمان سره خبرې
د زړه دوا هېڅکله طبيبان کولی نه شي
اوبښکې مې هره شپه کوي باران سره خبرې
په هېڅ چا ظلم مه کوه د خدایه ووپرېږه
اهونه د مظلوم کوي توپان سره خبرې
کوم کار او کوم عمل چې به دې کړی وي تر اوسه
یواځې شه لږ وکړه د وجدان سره خبرې
دنیا ځای د عمل دی فضول گرځې قلمدوسته
یو وخت به وکړې گوره د ارمان سره خبرې

غزل

په دا ناز او په ادا چې يار قدم ږدي
زما زړه پورې داغونه دم په دم ږدي
رنخوړ شوی يم د يار په بېلتانه کې
کوم بېمار دې چې قدم په لاره سم ږدي
بې غوري زما د يار د حده واوښت
پر هرونه په زرگي مې په ستم ږدي
د خوبانو مکر هر وخت په هر رنگ وي
هره ورځ په بله شان او بل رقم ږدي
رسوايي زما نه ټول عالم خبر شو
خوږ اشنا چې راته غم د پاسه غم ږدي
د جانان شکايت مه کړه قلمدوسته
که نه گوره چې په لاره درته بم ږدي

غزل

وگورئ! خلک اولادونه په ډالـر خرڅوي
د علم پوهې څه باک نشته په کالر خرڅوي
چې پوزېشن يې برابر وي او موټر ولري
نور پسې نه گرځي سهار يا مازيگر خرڅوي
دېرې انجونې تجارانو و بهر ته بوتلل
نو خدای پوه شه چې يې هلته په کوم خر خرڅوي
چې غاښ يې نه وي او په خپله په لکره گرځي
څه غم يې نشته چې ميلاو شي ورته زر خرڅوي
زموږ وطن کې جنکۍ لکه څاروي خرڅېرې
چې وي بوډا او ده ته وي لکه پدر خرڅېرې
نو قلمدوسته څه غرض دي ده، د خلکو په کار
مشتري هر څوک چې وي خپل مال سوداگر خرڅوي

غزل

خومره چې وغولېږې خپل اشنا دې غولوي
په هره معامله، هره سودا دې غولوي
د ستا به زړه صفا وي اعتبار ور باندې وکړې
روان وي په دروغو، په رښتيا دې غولوي
غله چې کوم شی غلا کړي په تياره کې ورته ورشي
دوستان او اشنایان بيا په رڼا دې غولوي
دولت په دفترونو کې هم چل او غولول دي
چې ورنه کړې پيسې په نن سبا دې غولوي
بازار ته سر دننه کړه بيا پسته در لگېږي
په هر څه قسم وکړې په والله دې غولوي
غليم باندې هېڅ کله باور مه کړه قلمدوسته
په زړه درته غاښ چيچي په خدا دې غولوي

غزل

اختره ښه راغلي، ولي تنها راغلي يې
وطن و پرهرو ته بي دوا راغلي يې
وطن د انتظار سترگي دا ستا په لور کړې وې
امنيت دې څنگه هېر کړه خالي بيا راغلي يې
جگړه ده د وطن په هر يو گوډ کي ډارېدلې
چې سپوره په هلال او په هوا راغلي يې
راغلي! چې يتيمانو ته غم راولي اختره
تپوس به تانه وکړي د ابا راغلي يې
ځواب به وايي څه د بي چاره و يتيمانو
کورونه ورته جوړ کړي کربلا راغلي يې
زلمی وم قلمدوسته چې وطن کي جگړه پيل شوه
تر اوسه ده روانه، شوم بوډا راغلي يې

غزل

ما پرېردئ! له قلم سره تنها یوه شېبه
چې ولیکم غمونه د دنیا یوه شېبه
دنیا کې خوښي نشته ټول غمونه را ورېږي
په غم کې به څوک څه وکړي خدا یوه شېبه
ادم په یو خطا باندې سـل کاله ژړا وکړه
تا ونه کړه په زر گناه ژړا یوه شېبه
غیبت زموږ د لوبې د مجلس بڼه وسیله ده
تېرېږي نه په مـونږه بې گناه یوه شېبه
الله په امر و نهې باندې څومره برابر یې
دا خپل وجدان قاضي کړه په رښتیا یوه شېبه
که وېره د محشر ولرې گوره قلمـدوسته
بیا هېڅ کله نه گرځې بې پروا یوه شېبه

غزل

خوږ عمر چې تېرېږي په انسان خوشې چټي
بې ياره بې دلداره په هجران خوشې چټي
ځواني ډېر قيمتي ده په پيسو نه ميلاوېږي
بيا نه مومې که وگورې جهان خوشې چټي
چې زېره دې شوه سپينه لا تر اوسه خبر نه يې
لگيا لکه ماشوم يې په ډېران خوشې چټي
دا سترگې دې د نورو و عيبو نه ذره بېن دي
د غره غونډې نه ويني د خپل ځان خوشې چټي
پيسو لپاره څومره سفرونه کړې بهر ته
جومات د لمانځه يې ناتوان خوشې چټي
گاونډې دې سوکړک نشته او بچيان يې دې نهاره
ته موږ يې ځان ته وايې مسلمان خوشې چټي
وايم مبارکي درته حاجي صاحبه څنگه
تا کړې و الله سره پيمان خوشې چټي

نا کړې و قسم چې د خدمت او صداقت
يو کار دې هم ونه کړه په ايمان خوشې چټي
نه خط او نه سودا او نه املاشته په مکتب کې
روان وي ښوونځۍ ته شاگردان خوشې چټي
ته وايه په ايمان چې دا هـونـبـيـار دى که پاگل
چې خپل لور خرڅوي لکه حيوان خوشې چټي
هر يو زورور پخپله حاکم دى په هر ځاى
ناست دى په څوکۍ باندې قومندان خوشې چټي
رښتيا ويل زور غواړي اې بې وسه قلمـدـوسـته
کوم وخت به دې شي څيرې گربوان خوشې چټي

غزل

يو زه وم، يو قلم و، تر سبا چې ژرېدو
ماحول چوپه چوپتيا نه وو، غوغا چې ژرېدو
ملگري مې قلم ده په خيگان راسره ژاري
اشنا و پر ما کړې ډېر جفا چې ژرېدو
گيله د دښمنانو نه هېڅ چا به نه وي کړي
ډېر سخته خورولې وم اشنا چې ژرېدو
رقيب له لاسه لارم صحرائي او لېونې شوم
بې واکه بې اختياره په بېديا چې ژرېدو
بندي ومه بېگه د بېلتانه په جېلخانه کې
راغلي وو مرغانو د هوا چې ژرېدو
دوستان سړي نه تنستي بېوسي کې قلمدوسته
ملگري مې قلم ده په رښتيا چې ژرېدو

غزل

په نظر مه شي اشنا ډېره بنايسته يې گلې
لکه پنبه داسې نرمکه او پسته يې گلې
زه لکه ونه د چنار دې په خدمت ولاړ يم
ته لکه گل يې د گلونو گلدسته يې گلې
بنکلي دي ډېرې خو دا ستا غونډې کېدای شي کله
ته د خوبانو يې پاچا او سر دسټه يې گلې
هر يو انسان په زلميتوب کې ډېره ښه لیده شي
ځکه ډېر ښکلی يې چې نوی نو رسته يې گلې
په دې ډاډه يم چې رقيب دې غولولی نه شي
ځکه هوبښياره ښه چالاکه دانسته يې گلې
که زه دې هېر کړم تا خو کله هېرولی نه شم
د قلمدوست د زړه په کور کې پيوسته يې گلې

غزل

زړگيه مه نازېره په دوران باندي هېڅکله
رودلی ده او مه شیدي انسان باندي هېڅکله
دوستانو سره ښه سلوک د هر چا وجیبه ده
خان مه خواروه خپله په یاران باندي هېڅکله
د لوږې نه چې مې شي سپی دا به افتخار وي
مه کېنه د موزي په دسترخوان باندي هېڅکله
دولت او قدرت لونگ ده د حمام مه دوکه کېره
سترگې برک مه کړه په خواران باندي هېڅکله
د ځان په څېر د بل هم د عزت احترام ساته
تعرض مه کړه عفت د مسلمان باندي هېڅکله
د دین په هدایاتو عمل وکړه قلمدوسته
لوږې ملنډې مه کوه ایمان باندي هېڅکله

غزل

وينسته غونډې پيرى كې زړه نرى شي د سپري
دا خپل بدن يې هم ورته پردى شي د سپري
هر څومره چې باتور او پهلوان وي په اخر كې
پيري كې گوزاره په بې وسى شي د سپري
ځوانى كې د بشر رنگ لكه گل وي د گلاب
پيري كې بيا يې رنگ لكه تې شي د سپري
ځوانى كې اداره يې د زر ها وي ور په غاړه
پيري كې احتياج ورته لرگى شي د سپري
بېمار او ناتوانه درد و غم سره يې سر شي
شپې يې تر سهاره په ځگپروى شي د سپري
ژوندون بې اعتبار ده قلمدوسته خطا نه شي
چا نه ده وړى پاتې به هر شى، شي د سپري

غزل

ياري وکړه زړگيه د کاروان د نيمې شپې
رسېږي لوړ مقام ته مخلصان د نيمې شپې
د نيمه ورځ سفر کې رنځوري او بيماري وي
شفا ده و ناروغو ته درمان د نيمې شپې
ورېږي رحمتونه د الله په نيمه شپه کې
ومينځه گناهونه په باران د نيمې شپې
د رب حضور ته وژاړه د خپله خطاگانو
جوړېږي يوه څاڅکې نه توپان د نيمې شپې
کنډولې د اخلاص په غاړه واچوه روان شه
رسېږي پاچاهي ته گدايان د نيمې شپې
کوم شی که دې په کار وي قلمدوسته ورشه واخله
خرڅېږي په ارزانه په دوکان د نيمې شپې

غزل

که عزت غواړې اسلام کې ډېر عزت دی
په اسلام د خدای همپشه مرحمت دی
دا ده خپله مرحمت چې مسلمان یوو
که نه ډېر د خدای مخلوق په طبیعت دی
د الله نه چې وپېرېږي، وي سر لورې
چې په لاره نه وي سم نو په ذلت دی
خواري خان ته کړي بیا خلکو ته محبوب وي
نور څه نشته، نتیجه د عبادت دی
د الله رضا وگټه چې کامیاب شي
چې عابد نه وي څوک وایي حماقت دی
قلمدوسته چې په درد نه خوري کوم ده
بل څه نشته پس له مرگه ندامت دی

غزل

يو څه د ځان سره سوچ وکړه په ايمان شاعره
دا وخت خو نه دی د ستاينې د جانان شاعره
وطن ويجاړ او کنډواله شوه چورت دې نه دی خراب
دا هره ورځ چې مري لرگی دی که انسان شاعره
زموږ د بده بخته گوره په دې خوار وطن کې
کار و بار نشته لوی واړه دي پرېشان شاعره
ډوب شول زرهاو په بحرونو کې ډوډۍ په خاطر
ډېر يې ځنگلونو کې خوراک شو د لېوان شاعره
جانان دې سر و خوري لږ دې خوا شه چې ودې بسيم
ببر سرونه لوڅې پښې د يتيمان شاعره
دا دومره بد حالت په تا باندي اثر نه کوي
چې قلم واخلي يو په يو وکړې بيان شاعره
قلمدوست وايي درته گوره د وطن په خاطر
وليکه ټولې دا ناخوالې په عيان شاعره

غزل

که لږ څه غوندې واده مختصر شي، نه کېږي؟
چې گټه دې د ځان او برادر شي، نه کېږي؟
خیر ده چې لور والایې اسمان نه لږ راکوز شه
احسان سره غیرت شمله دې بر شي، نه کېږي
ولور په خاطر ډېر ځوانان مرگي ته مو لاهو کړل
که سم شي ته دا نورې زړور شي، نه کېږي
خېښې خو داسې نه وي د سړي څرمن ایستل دي
د خپل خېښې دې حالاتو ته نظر شي، نه کېږي
د ډېره ډوله ډیپه چې شي تېر تاوان دې څه وي؟
واده چې دې په شرع برابر شي، نه کېږي
د دوست د خپگان هم لږه خیال ساته قلمدوسته
واده باندي چې خونې دې پیغمبر شي، نه کېږي

غزل

دېوه د پوهې په وطن کې فروزان غواړمه
واړه بچي د وطن ښه ښه عالمان غواړمه
دېوه د دين دي، عالمان زموږ د سر تاجونه
په خپله علم باندې واړه عاملان غواړمه
دی اسلامي جمهوریت افغانستان په نامه
قوانين واړه برابره په قرآن غواړمه
په دې وطن کې چې اوسېږي واړه افغانان دي
تاجک، ازبک، هزاره، پښتون افغانان غواړمه
وطن تباہ شولو د ژبې د تعصب د لاسه
بې له تعصبه او نفاق افغانستان غواړمه
افغانان ټول سره دي وروڼه قلمدوسته ياره
لوړ په جهان کې د افغان نوم او نشان غواړمه

غزل

ياره لږ تم شه چې زه خم در سره
د پېغور پيټې گرځوم در سره
پردېسۍ راغله د غماز د لاسه
د رقيب وينه تويوم در سره
که سختۍ راشي لکه غرونه په مور
لکه شيرينې ټېروم در سره
زه دې ليلي زما مجنون شه گله
اېلبند په لوري باروم در سره
د غرو لمنو کې خاتول گلونه
په خپل لمن کې ټولوم در سره
د قلمدوست غريب کېږدۍ هم نشته
بيا به جونگره جوړوم در سره

غزل

خومره ساده وم چې پر نا مې اعتبار کړی و
په مرکڼو مې گومانونه د گلزار کړی و
ډوب په سوچونو کې وم تللی په ځان نه پوهېدم
په خپل رقيب باندې گومان مې د ريبار کړی و
يار مروره زه بې وسه ناتوانه شومه
دا يې ثمر چې مې کلونه انتظار کړی و
د وفا خلک ولې پاتې په جهان کې نه دي
ښه تعبيرونه د وفا مې په دلدار کړی و
اشنا بې باکه ده، مغروره چې هېر کړې يې ده
د بې وسې نه خو مې هر کله اقرار کړی و
د قلمدوست خوشې خواري ده چې په ځان قبلوي
که نه ها کوم ده چې يې گټه په دا لار کړی و

غزل

لگېدلی دی پر ما نظر د چا دی
زړه یې وړی دی زما بشر د چا دی
تورې سترگې سرې شونډې یې میګونې
زما یار غونډې نری کمر د چا دی
شاعران چې په اشعارو یې صفت کا
جانان هسې بختور په سر د چا دی
هره ورځ زما اختر برات مې شپه ده
لکه زما د خوشحالی اختر د چا دی
خپل جانان ته یم روان په ډېره مینه
ما په شانې وایه بل سفر د چا دی
په پښتو او په دري ژبه شعرونه
قلمدوست غونډې شیر او شکر د چا دی

غزل

وگورئ څومره ښه نوم او نشان دی د بغلان
وگړي غیرتي او قهرمان دی د بغلان
د حق وینا ده گرانه هر سپری ویلی نشي
په حق باندي بې ترسه عالمان دی د بغلان
ځوانان یې هر یوه ملي سمبول دی د غیرت
ازبک دی، که پښتون، که تاجکان دی د بغلان
دهنه، دوشي، تاله، که اندراب دی، که خنجان
نهرین، خوست او برکه په بدن ځان دی د بغلان
په خلاصه تندي هر یو یې مېلمه ځان ته رابولي
مېلمه باندي خوشحاله هر یو ځوان دی د بغلان
که سمه ده، که غر دی په بغلان کې کرل کېږي
کندو د نیمایي افغانستان دی د بغلان
که هر څومره ولیکې قلمدوسته نه ختمېږي
بیرون دي صفتونه د بیان دی د بغلان

غزل

تباہ شولو خوبونه د غفلت به وي تر کومه

تر کله نه پوهېږو جهالت به وي تر کومه

دبمن مو جنگوي يوه تر بله سره ولې؟

تميز عقل مو نشته حماقت به وي تر کومه

پوهه او قلم لارل له ټوپکه قرباني شول

پر مور باندې دوام ددې حالت به وي تر کومه

جېبونه او جوالونه مو ډک کړي له حرامو

قطار عمارتونه د رشوت به وي تر کومه

دنياوالو سپورمي ته له کماله رسېدلی

افغان ولس غريب به په ذلت به وي تر کومه

وجدان دې په رښتيا سره قاضي کړه قلمدوسته

عمل دې مخالف د شريعت به وي تر کومه

غزل

ارمان مې دا ده چې وطن گلو گزار وشي بيا
چې د مشهد نه تر دهلي مو اقتدار وشي بيا
افغانان يو موټي شي هر کله غليم په مخکې
واړه افغان بچي د يو مور او پلار وشي بيا
وطن به وکړي پرمختگ که افغان يو شي سره
که له وطن نه لنډ لاسونه د اغيار وشي بيا
ټينگ که امنيت شي په وطن کې او جگړه شي ختمه
په افغانانو هلته ښکلې شان روزگار وشي بيا
دا پاکستان لکه لسټونې مار جوړ شوی مور ته
کاشکې چې ورک نوم او نشان ددې ښامار وشي بيا
نو ستا دا هيله قلمدوسته کله سر ته رسي
چې احمد شاه بابا ژوندی شي او سرکار وشي بيا

غزل

په بوداتوب کې زړه، ويښته داسې نړۍ غوندې شي
وشي بې وسه ناتوانه اوږ بچۍ غوندې شي
وي پيوسته ښکلي غاښونه ملغلرو په شان
پيري کې توی شي بيا خوله لکه خولۍ غوندې شي
روان په لار کېره وږه وي په لکړه باندي
دا خپل عزيز بدن يې هم ورته پردی غوندې شي
يوآخې پاتې شي لگيا وي خپله خانه سره
د حال احوال يې پته نه وي گاونډی غوندې شي
نه څه خوړلی، نه ليدی شي، نه د کار وي توان
د حسرت اوبسکې يې جاري لکه رلی غوندې شي
ژوند قيمتي دی قلمدوست غوندې د هېچا مه شه
چې کور کهول يې ورته سور لکه بټی غوندې شي

ختگر ماما

دا خپل عمل ته ولې نه کړې لږ نظر ماما
ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما

نیمایي کلی اجاره کړې، یواځې یې څه به چاره کړې
یو ځای دې ایښی دی پښې بل کې ځادر ماما

ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما
وعدي دې ټولو ته سبا وي چې لاړ شي چا سره رښتیا وي

په ژوند کې نه یې چلېدلې برابر ماما
ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما

کار دې همپشه غولول دي او د هر چا دوکه کول دي
چې پیسې واخلي وي د زهرونه بدتر ماما

ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما
خلک وي درته انتظاره، ناست به وي سترگې در په لاره

ټلیفون گل کړې نه وېرېرې له محشر ماما
ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما

ولې بې قوله يې بې عهده، زه دې خپه کړمه بې حده
ته کراچۍ شې پيسې وگرځې موټر ماما

ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما
زه قلمدوست یم نری خیال توان مې نشته د جنجال

بښېرې کومه درته هر شام او سحر ماما
ځان مه تېر باسه تا ته وایمه ختگر ماما

غزل

په دوکه او دروغو د اشنا وغولېدم

گومان مې په هغه و لکه تا وغولېدم

ساده وم په چلونو د پي مخو بلد نه وم

خالي يوه مسکا او په خندا وغولېدم

د سپينې جامې لاندې بلاگانې دي پراتې

د ظاهري شېخانو په وينا وغولېدم

چل نه راځي د سره د هر چا سره صادق يم

په لفظ او قسمونه د هر چا وغولېدم

باور مه کړه دنيا باندې هېڅ کله برادره!

ښه پوه ومه اخر کې په سودا وغولېدم

ددې زمانې خلکو سره سخته گوزاره ده

سل ځلي غولېدلی ومه بيا وغولېدم

غزل

زرگی مې درته وخته دی بایللی که راځې
د زړه په کور مې ځای درته ساتلی که راځې
شیرینې پس له دې بې ترسه چم نه زما راشه
غماز مې له وطنه دی شپړلی که راځې
په مینه چې رسوا شي سپری دا به یې کمال وي
د کلي پېغورونه مې منلی که راځې
ستي د بېلتانه یمه اورونو کې دلداره
لاسونه په ټټر مې دی نیولی که راځې
مینه بښایست نه غواړي څه جادو دې پر ما کړی
پر تا مې مینه ډېره ده راغلی که راځې
محبوب د شاعرانو چې ازاد وایي شعرونه
شاعر قلمدوست هم مې رابللی که راځې

غزل

که وجود دې ناتوان شي بيا به څه کړې
چې تاوان در باندې ځان شي بيا به څه کړې
په جیبو کې دې وز لوبې کړې مورکو
هر ساعت دې په ارمان شي بيا به څه کړې
بې پوښتنه په يو کونج کې به وي پروت
چې دې انږندې بخیلان شي بيا به څه کړې
په لکو چې دې خرچه ور باندې کړې
چې د بنځې غلامان شي بيا به څه کړې
نه د کوره شپې وتی، نه گرځېدی شي
چې دې ورک نوم او نشان شي بيا به څه کړې
د الله رضا وگټه قلم دوسته
که خپه درنه سبحان شي بيا به څه کړې

غزل

د غوږو نه تر اعصابو، د معدې نه تر هډوکو
د هر يو ډاکټران شته دي د جېبونو ډاکټر کوم دی
هر پرهر لره دوا شته طبيبانو ته معلوم دی
بې دوا او بې درمانه د جېب درده بدتر کوم دی
توره شپه پسې رڼا وي هر سختي پسې اسانه
د تل پاتې په ظلمت يم، و خوښيو سحر کوم دی
جنازې دي را روانې د هر لوري د ځوانانو
د اختر ورځې شپې دي د یتیمو اختر کوم دی
دولت والو قسم کړي هر يوه د صداقت دي
چې په کار يې د اخلاص يوه ذره وي اثر کوم دی
ياران ډېر وي په هستي کې قلمدوسته خطا نه شپې
بې وسې کې چې ياوړ شي کله واخلي خبر کوم دی

غزل

تر څو نارې سورې به د بېداد د زمانه کړم
اهونه يار د لاسه تر سهاره شبانه کړم
چې پوه نه شي غماز را باندي وایم غزلونه
چاره بله مې نشته ده نو څنگه بهانه کړم
دروند شو د غم پېټې زه یواځې پاتې یمه
غمونه په غمو باندي به نوره درانه کړم
د یار مخ مې لیدلی و ناڅاپه په هینداره
کېدای شي بیا ووینمه نظر په ایینه کړم
مستی کې گرځېدمه بې پروا لکه پاچا وم
رباب چې رانه جوړ شولو دغسې جانانه کړم
تعلیم مې دومره نشته قلمدوسته گرم نه یم
کله ادیبانه غزل او کله عامیانه کړم

غزل

پرون خويې خر نه و، نن له کومه کړولا کړه
د خلکو يې جېبونه که کورونه يې تالا کړه
خوکې ورته په لاس شو که پاتک يې اچولی
قاچاق د مخدرو زندگي ورته بالا کړه
تنخوا کې نه جوړېږي دا دولت چې اوس دده دی
يا تللی و ايران ته زرگرانو نه يې غلا کړه
تنگسې نه چې خلاص شولو دا ډېره ورته ښه شوه
مدیر د هه هه هه وو که يې بله کوم بلا کړه
يا چېرته ولسوال يا قوماندان وو با قدرته
يا جوړه په مظلومو خپل وطن يې کربلا کړه
دا کار يا په ټوپک يا په قدرت شي قلمدوسته
چې نه شو در په لاس نو مرحمت درته مولا کړه

غزل

د کوره يو ځلې بيا نور هم په ادا را وځه
د ديدن تېرې يمه ياره په مسکا را وځه
په جبلخانه کې د بېلتون ډېر ځورېدلی يمه
د زړه پرهار ته مې دوا شه په خدا را وځه
کلي بانډو کې تهمتي کړمه غماز تور مخی
ټول تهمتونه د رقيب وکړه رښتيا را وځه
د ملنگانو په جامه به دې درشل ته در شم
وايه خيرات غواړي راغلی دی گدا را وځه
تنکی زړگی مې د غمونو برداشت نه کوي نور
چې خدای مه کړه درته ونه کړم ښېرا را وځه
په چپغو چپغو کړېده بېگا دا ستا له غمه
د قلمدوست سره مې کړې ده ژړا را وځه

غزل

يا زه يم بدل شوی يا زمان شوی بدل
د مخه ټولې چارې د جهان شوی بدل

مېلې وي راشه درشه د خپلوانو خوندورې
خپلوی پخپله ځای ده خو یاران شوی بدل

احسان او بدې دواړه په یوه تیره تلل شي
بدل شوی دستور دی که احسان شوی بدل

مشرانو په څوکیو باندي لوبې ماشومان کړي
مقام شولو بې قدره که دوران شوی بدل

موسم د ژمي ختم شو د واورو درک نشته
نیتونه مو بدل شو که اسمان شوی بدل

کانه خلکو ته څه کړې فریادونه قلمدوسته
غورونه روغ رمپ دي خو اذهان شوی بدل

غزل

ما چې کوم نوم د خپل نظر په ايینه وليکه

دا خوږه نوم مې بيا د پاسه په سینه وليکه

ددې لپاره چې مې هېر نه شي په ياد ولرم

د ژوندانه په ايینه مې رنگينه وليکه

چې يادول يې د هر چا د زړه ارام دی سبب

د جانان نوم مې بنايسته په نگينه وليکه

هر څوک د خپله شتمني نه ښه ساتنه کوي

ما هم دا نوم د حافظې په گنجينه وليکه

چې گدايان د دروازي يې واړه دي پاچاهان

د دواړو کونو د سردار ما کمينه وليکه

نه نوی نوم يې قلمدوست په حافظه کې لري

د ستر لارښود مې د سردار د مدينه وليکه

ځکه ژاړم

دښمني او عداوت په دې وطن کې
تېر د حده د بيان شول ځکه ژاړم
د وطن نيمايي خاوره هديره شوه
ماشومان مو يتيمان شول ځکه ژاړم
خلوښت کاله شوه جگړه ده را روانه
باتوران مو شهيدان شول ځکه ژاړم
مزدوري او کار ورک شو په وطن کې
وطنوال مو پرېشان شول ځکه ژاړم
په سختۍ سره خارج په لورې درومي
ډېر بې قدره افغانان شول ځکه ژاړم
د هر چا چې څه د وسه کېده وکړه
چې مشران مو غاصبان شول ځکه ژاړم
پښتانه تاجک هر يو ځانونه ستايي
څو فرقې چې مسلمان شول ځکه ژاړم

د افهام او تفهيم ژبه وسيله ده
دېر د ژبې دښمنان شول ځکه ژاړم
ښه پوهېږي د اسلام په ټول حکمونو
په عمل باندې نادان شول ځکه ژاړم
د خېښې په نوم د لوڼې خرڅول دي
لور والا چې تاجران شول ځکه ژاړم
خرمن وباسي د خېښه په مکرونو
ځينې خلک ظالمان شول ځکه ژاړم
هر څوک چېرته چې وغواړي وداني کړي
بې وقوفه ښاروالان شول ځکه ژاړم
په لکو چې پلار خرچه ور باندې کړي
چې د ښځې غلامان شول ځکه ژاړم
د نفاق نتيجه گوره قلمدوسته
چې پردي مو باداران شول ځکه ژاړم

غزل

راځئ! چې سره کېنو مشوره وکړو ملگرو
تر څو بې غمه کېنو ننداره وکړو ملگرو
غليم زموږ په سر باندې ختلی دی یارانو
تر څو لکه مریي به گوزاره وکړو ملگرو
وطن موږ ته د پلار او د نیکه پاتې ده ولې؟
چې خپل پټی د بل نه اجاره وکړو ملگرو
پوهېږو چې وطن مو پرديو چور نالا کړه
تر کومه به ځانونه کناره وکړو ملگرو
دبمن زړه به پر موږ باندې هېڅکله نه سوزېږي
که سترگونه د وینې فواره وکړو ملگرو
ساده یې قلمدوسته غولېدلی یې بېدار شه
ملت ته د پاڅون یو اشاره وکړو ملگرو

غزل

يارانو واورئ! عجيبه غوندي اسرار مې وليد
يوه ماشوم په قبر ناسته په چغار مې وليد
زه ور نږدې شومه چې ولې ژاړې وجه څه ده؟
کړېده ځان سره بې خوده په مزار مې وليد
ما سره وه خوراكي شى ورته مې کښودله
د ډېر ژړا نه په ځگېروي او ناقرار مې وليد
نه شى ليده، نه اورېده، لگيا وو ځانه سره
غرق بې خودي او په جنونو کې بښار مې وليد
بو مې تله کلي ته خپلوانو تسليمي د پاره
راته معلوم شو چې مور هم نه لري زار مې وليد
داسې خلک ډېر دي قلمدوسته په دې خوار وطن کې
بله بې غوره داسې نشته چې سر کار مې وليد

غزل

اوس چې ویلی شم، لیکلی نه شم

لاسونه رېږدي، ټینګولی نه شم

څه وګرم راغی بوداتوب را باندي

په خپله ونه درېدلی نه شم

مخکې مې لګولي چکرونه

اوس بې لکړه ګرځېدلی نه شم

د نعمتونو د دنیا شوم پرهبز

را باندي نه لګي خوړلی نه شم

پخوا د ډېرې حوصلي خاوند وم

سخته خبره اوس زغملی نه شم

خپه شي خلک که رښتيا ووایي

زه قلمدوست ځکه ویلی نه شم

غزل

سترگې لري مستي شرابي لکه هغه
رخسار يې را خُلمېري گلابي لکه هغه
وربځي کمانونه او بانډه يې تېره غشي
خپل ميينان کاندي قصابي لکه هغه
هغه فقيره نه ده د خوبانو شهزادگۍ ده
امرونه په عاشق کړي نوابي لکه هغه
د ډېر مودو راهيسې د وصال په انتظار وم
بېگا يې بوسه راکړه ثوابي لکه هغه
په تمه د ديدن يې ډېر کسان ورته ولاړ وي
پر لاره چې بدلېږي نقابي لکه هغه
وختونه دي لايه تېرېږي گوره قلمدوسته
نږدې ده تا نه جوړ شي ربابي لکه هغه

غزل

که ډوب يم په غمو کې د اشنا، په تايې څه
که يار کوي زما سره جفا، په تايې څه
غمازه غلی کېنه زه و هغه ښه جوړېږو
که کېږي يا که نه کېږي پخلا، په تايې څه
که وشي ديدن يا ونه نه شي دا به مې نصيب وي
که ځان سره کړېږمه تنها، په تايې څه
کلی را باندې تنگه شوه مجنون سره يو ځای شوم
مسکن مې شوه که ځنډه د بېديا، په تايې څه
ابادي د دنيا واره په گټه ده ولاړه
خير ده که زما برخه شوه ضرا، په تايې څه
اسانه شاعري نه ده چوپ کېنه قلمدوسته
که وشوم د خلکو د خندا، په تايې څه

غزل

وطن به مې ودان کړه که زما په وس کې وای
ورک مې خاینان کړه که زما په وس کې وای
حقدارو ته مې حق به اخیستله له زور گيرو
شريعت به مې روان کړه که زما په وس کې وای
بازار کې گرځېدای نه شې د بنڅو بيرو بار وي
ستر مې بيبيان کړه که زما په وس کې وای
مرغی غونډې قتلېږي انسانان ډېره بې رحمه
قصاص مې قاتلان کړه که زما په وس کې وای
مامور چې جیگ منزل جوړوي څنگه حکومت دی
هر یو نه مې پرسان کړه که زما په وس کې وای
وړوکی کسان ناست دي د مشرانو په مقام کې
رخصت مې دا کسان کړه که زما په وس کې وای
ولس نیمایي قتل د افغان شو په جگړو کې
ختم مې په یو شان کړه که زما په وس کې وای

ټول خلک يې د کار او د روزگاره غورځولي
فېسبوک به مې وران کړه که زما په وس کې وای
افغان د بېماري ويروس يوازې دی رشوت
بندي مې فاعلان کړه که زما په وس کې وای
ولور په خاطر ډېر ځوانان د لاسه مو ورکړي
ولور به مې ارزان کړه که زما په وس کې وای
پيسو ته چې يې سپي د دښمنانو د دين مينځي
ماړه مې دا کسان کړه که زما په وس کې وای
ددې وطن د هر يوه وگړي قلمدوسته
پوره به مې ارمان کړه که زما په وس کې وای

غزل

تا وکړه غوښه غرونه په شتاب که دې په یاد وي
سوروا دې وکړه خلکو ته درياب که دې په یاد وي
وطن ودان هوسا و، وطنوال مو خوښ خوشحال وو
ناپوهه تا چې وکړو انقلاب که دې په یاد وي
ظاهر پاچا په غرونو کې يواځې گرځېدلې
ته وې په تکاوي کې په حجاب که دې په یاد وي
تعليم او تعلم په ښه صورت سره روان وو
د تا له برکته شوه خراب که دې په یاد وي
لکهاو شهيدان او يتيمان شول په وطن کې
د خپله کردو وايې په خواب که دې په یاد وي
تا را وسته فوجونه د روسانو خپل بقا ته
وطن يې کړه تالا لکه سېلاب که دې په یاد وي
دينداره وطنوال مو د ټانگو لاندې غوښل شول
چې هېڅ يې نه و کړې بې ثواب که دې په یاد وي

وطن شو جهنم په وطنوالو ستا د لاسه
خه لاره پاکستان ته خه کولاب که دې په یاد وي
واک او صلاحیت د وروسانو شو په لاس کې
هغه چې، نه یې دین و، نه کتاب که دې په یاد وي
نا ویلې چې رژیم مو تر قیامت ده پایدونکي
باطل نظام دې و لکه حباب که دې په یاد وي
پښتو متل ده وایي چې په زور کلی نه کېږي
نو خکه چې ونه شوې کامیاب که دې په یاد وي
ظالمه! ها ظلمونه چې تا وکړه په دې خاوره
الله به وکړي تا سره حساب که دې په یاد وي
صوفي، حاجي، ملا خو ستا کلکه دښمنان وو
چې واړه دې کړه لاندې د تراب که دې په یاد وي
سوجه مسلمانان دې د اسلام په تور بندي کړل
تر اوسه لادرکه دي نایاب که دې په یاد وي
مغرور وي کبرجنه د هېچا پروا دې نه و
چې خښله دې بندي مخکې شراب که دې په یاد وي

نانزکه د دښمن وي خپل وطن دې کړو برباده!
کورونه دې هوار لکه سراب که دې په یاد وي
دا زما لیدلی حال و چې مې ولیکه یارانو
په یادول یې کېرږمه بیتاب که دې په یاد وي
وطن خراب ویجاړ شو له بنسټه قلمدوسته
که نه چې لکه گل و د گلاب که دې په یاد وي

شعر

پر ما يې خيال نشته بې حده زوروه ده
خه وکړم چاره خه ده زما نه مروره ده
په عاشقی کې به کړېږي
په شان د شمعي به ويلېږي
ديدن که ونه شي بېلتون يې خوندوره ده
خه وکړم چاره خه ده زما نه مروره ده
ډېره حسينه ده بې باکه
د زړه په وړلو کې چالاکه
لا خو وږه ده که نه ډېره مينه وږه ده
خه وکړم چاره خه ده زما نه مروره ده
زه مزدوري به يې د پلار کړم
دا خپله حق به ورنه ځار کړم
ما سره نه غږېږي ډېره غوسه وږه ده
خه وکړم چاره خه ده زما نه مروره ده
د جنکيو ښاپېری ده
او د خوبانو شهزادگی ده
ډېره نيازبينه د مورجانې بختوره ده
خه وکړم چاره خه ده زما نه مروره ده

د بشر رنگ يې لکه گل دی
خوږه وينا يې د بلبل دی
چې روانېږي ته به وايې چې کوتره ده
څه وکړم چاره څه ده زما نه مروړه ده
ډېره زيرکه ده هوښياره
ښه مسلمانان ده دينداره
د قلمدوست په طبعه ډېره برابره ده
څه وکړم چاره څه ده زما نه مروړه ده

د لوی فلسفي شاعر «غني خان» شعر نه په الهام سره!

دنياوالو! کوي واړه دنيا سره خبرې

تاجر د زمانې کوي سودا سره خبرې

ميين کوي په خيال کې د اشنا سره خبرې

مخمور کوي هر کله د مینا سره خبرې

(خو يو ته يې چې ته نه کوي زما سره خبرې)

بهار د هر انسان کوي خزان سره خبرې

اهونه د مظلوم کوي توپان سره خبرې

مجنون کوي په مينه بيايان سره خبرې

کاندي هر لېونی د خپله ځان سره خبرې

(خو يو ته يې چې ته نه کوي زما سره خبرې)

محبوبه کړي عاشق ته په قرار سره خبرې

شهيد د وطن کاندي د مزار سره خبرې

په حق باندي منصور کوي د دار سره خبرې

عادل به خامخا کوي غدار سره خبرې

(خو يو ته يې چې ته نه کوي زما سره خبرې)

***

سترگې د اشنا کوي بادام سره خبرې
کارونه د هر چا کوي انجام سره خبرې

ژوندون د هر انسان کوي ايام سره خبرې
شعرونه د شاعر کوي الهام سره خبرې

(خو يو ته يې چې ته نه کوي زما سره خبرې)
هر څوک کوي په خپله استدلال سره خبرې

موسم د پسرلي کوي نهال سره خبرې
خاين به خامخا کوي وبال سره خبرې

تعصب د ژبې کاندي استقلال سره خبرې
(خو يو ته يې چې ته نه کوي زما سره خبرې)

پاچا کوي د تخت او د نګين سره خبرې
غمجن کوي هر کله د غميين سره خبرې

دنياوالو پوزېشن و پوستين سره خبرې
ما کړې قلمدوسته په يقين سره خبرې
(خو يو ته يې چې ته نه کوي زما سره خبرې)

غزل

که رښتیا وایمه سر به مې په دار شي
که چوپ کښمه زړگی مې ناقرار شي
خینې خلک په رښتیا باندې خپه شي
نو حیران یمه چې څنگه به اظهار شي
دنیا ډک دی د غمونو عزیزانو
هغه پوه ده چې دنیا خینې بېزار شي
تر پروڼ خو دې بایسکل نه و زړگیه
دا دولت دې کړه له کومه بیا په قار شي
حکومت دی خوبولی کار دې وکړه
نو طالع او بخت چې کله به بیدار شي
وطنوال مو د بهر بندي خانو کې
څه بلا غواړي وطن کې که یې کار شي
خانان واړه یو تر بله سره پالي
خو غریب سړی د دوی د سترگو خار شي

ورورگلوې خو بيخي نشته ده په مور کې
ورونه يو بل ته بيا زيږ لکه بسامار شي

که يې گټه وي د حق په طرف اوږي
په تاوان کې بيا د حق ځينې انکار شي

نارينه واړه د بسځې غلامان شول
يو په سلو که خادم د مور او پلار شي

چا ويل چې پوخ کورونه نه جوړېږي
د معاشه ما ليدلې چې هزار شي

دلته هر څه چې کړې، وکړه قلمدوسته
نر هغه دی چې بيا هلته په گفتار شي

غزل

دنيا مخکې ده روانه مور د شا په لور روان يوو
هغوی زموږ په شان دي مونږه هم د دوی په شان يوو
ورک يوو په دغه کې چې د فلانکي بابا لمسی يم
قومونه مختلف يوو خو يو بل سره وران يوو
رحم او شفقت د سره نشته ده په مور کې
د وروړ په دښمني کې ځکه واړه باتوران يوو
دنياوالو سپوږمۍ ته له کماله رسېدلي
مشران مو وو خاين که نه همزولي د جاپان يوو
ابادي د وطن په اجتماع کېري يارانو
د توري خاوندان يوو، خو يو بل ته بدگومان يوو
تر څو چې نه شو يو موټی دلداره قلمدوسته
همدغسې بې وسه خوار او زار به په جهان يوو

غزل

په غم کې د وطن يمه انگار سره تړلی
احساس مې داسې وي لکه بنامار سره تړلی
چې وينمه د سترگو نه مې وينې را بهېږي
چې د خزانې چې وي غدار سره تړلی
وطن د ابادي د پاره يو هم نه را درومي
هر يو چې دی راغلی د ازار سره تړلی
وطن مو کړه برباد په ځان ځاني او تنبلي کې
ډېر کم به شي پيدا چې وي د کار سره تړلی
هغه نه مې قربان کړې چې خادم د خپل وطن وي
لعنت شه په هغه چې وي اغيار سره تړلی
د کاره غورځېدلی يم کونجکه مې شوه برخه
خوښ يمه قلمدوسته د اشعار سره تړلی

غزل

زړگۍ مې رانه ورکه ده د چا سره به وي
بلد نه و بل چا سره د تا سره به وي
خوښي وه ترېنه پاتې سرگردانه گرځېدله
بې تابه يار غمو کې د سودا سره به وي
ناروغو ته دوا او طبيبانو سره شته ده
زما د زړه دوا د مسيحا سره به وي
ډېر لري پسې مه گرځه که يار غواړې زړگيه
فېسبوک کې ميلاوېږي خو جفا سره به وي
وختونه په عشرت کې تېروه زما دلبره
غمونه د دنيا واره زما سره به وي
چې راغلي دنيا ته قلمدوسـته ژړېدلې
بيا تگ دي هم دغسې د ژړا سره به وي

غزل

زوی چې د پلاره مرور شي سپری څه ووايي
سبا بېگانه ورته بېر شي سپری څه ووايي
په امېدو چې وي لوی کړی په اخر کې ځینې
بيا مور او پلار ته درد سر شي سپری څه ووايي
د ولس ميندې خپل عورته باندي نه بدلوي
ورته خواږه لکه شکر شي سپری څه ووايي
نه ماشومان يې په خوله کېږي نه يې انږنډې مني
وخت يې ترڅه لکه د زهر شي سپری څه ووايي
د زوی له کوره چې مجبور شي نو په ډکو سترگو
په بې وسۍ کې چې بهر شي سپری څه ووايي
چې خپل پردي شي قلمدوسته بيا به چېرته لاړ شي
چې عاشورا ورته اختر شي سپری څه ووايي

مستزاد

گوزاره سخته ده وطن کې سپری چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپری چېرته لار شي
مشران یو بل سره په جنگ دي
واړه غوښتونکي د اورنگ دي
خلک د دوی د لاسه ټنگ دي

زمونږه سا نشته بدن کې سپری چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپری چېرته لار شي
درس او تعلیم نشته مکتب کې
شاگرد ناکام وي په ادب کې
د مور سره وي په غضب کې

فېسبوک سره وي په فتن کې سپری چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپری چېرته لار شي
ټول وطنوال مو پرېشان دي
د جنگ سره لاس او گربوان دي
واړه وطن نه گربزان دي

جامه یې نشته ده په تن کې سپری چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپری چېرته لار شي

ټول باتوران مو شهيدان شول
کورونه ډک د يتيمان شول
مشران مو واړه غاصبان شول
خوندونه نشته په چمن کې سپرې چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپرې چېرته لار شي
دا پوډريان هم انسانان دي
بنارونه ډک د سايلان دي
بې کفايته مو مشران دي
ډېره سوکه ده په گفتن کې سپرې چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپرې چېرته لار شي
چې کور کهول يې ورته اور شي
چې خپل اولاد ورته ترېبور شي
چې وي بې تابه او رنځور شي
چې وخت تېر نه شي په مسکن کې سپرې چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپرې چېرته لار شي
ننگ او غيرت مو ولې ورک شو
ها اسلاميت مو ولې ورک شو
شمه او پت مو ولې ورک شو

بازاري بښځې شوې فېشن کې سړی چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سړی چېرته لار شي
يو کال مامور د يو دفتر شي
مالک د کور او د موټر شي
واړه چوپړ يې په نوکر شي
ډالر چې راوړي په لمن کې سړی چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سړی چېرته لار شي
کوم چې وطن سره جفا کړه
د وطن مال يې چور تالا کړه
چې خپل ژوندون يې ښه هوسا کړه
ژوند تېروي اوس په لندن کې سړی چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سړی چېرته لار شي
گورئ! ظالم مو امران دي
ډېره زړه سخته بډايان دي
پر مونږه بښځې حاکمان دي
دې نه چې ښخ وي په مدفن کې سړی چېرته لار شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سړی چېرته لار شي
هغوی چې پوه او صادقان دي
ډېر په بد حال او په خپگان دي
د خپل ژوندون پورې حيران دي

چې تل مدام وي په محن کې سپری چېرته لاړ شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپری چېرته لاړ شي
په قلمدوست وختونه تېر شو
د قیامت ورځ یې هېر شو
اوس خو مرگی ورنه چاپېر شو
که ور په یاد شي ځنگدن کې سپری چېرته لاړ شي
مگر چې پټ شي په کفن کې سپری چېرته لاړ شي

غزل

ما درته مخکې وو ویلې خو تا نه منله
چې نازېدې زرگيه هغه باندي غل وخته
هغه په لاس چې مې اشنا ته پيغامونه لېږه
له بده بخته د اغيارو سره مل وخته
د مالگې قدر پاتې کېږي نه د هېچا سره
هغه چې تا صفت کاوه گوره په چل وخته
ما چې کلونه په هغه باندي خواري کړي و
نورو ته خوږ لکه عسل ما ته حنظل وخته
پيسو لپاره تر لنډنه سفرونه کوي
لمانځه لپاره تر جوماته پورې شل وخته
چې مې د زړه په کور ساتله قلمدوسته گوره
زما د مرگ لپاره ځنگه په مورچل وخته

غزل

ستا په خاطر مې يو کتاب ليکلی
خه مې په وينه خه په خواب ليکلی

د انگو نه تر بڼو پورې دې
جدا جدا مې فصل و باب ليکلی

ياد يې پخیر وي د خوانی وختونه
د تېر وختو مې د شباب ليکلی

چې ښه ولگي د اشنا په طبعه
په اهنگو مې د رباب ليکلی

سترگې کمزورې شوې لاسونه رپردي
دا مې خو بيته په عذاب ليکلی

خو مه يې ليکه قلمدوسته کنه!
د رقيبانو مې خواب ليکلی

ولسي هينداره

ولس د تباہۍ په لور روان دي خدايه خیر
وختونه چې تېرېږي په تاوان دي خدای خیر
په هر څه باندې وينه د انسان ډېر قيمتي وه
اوس هغه هم د بوسو نه ارزان دي خدايه خیر
د تا په کور کې څو رنگه خواړه پخول کېږي
گاونډي دې وچ ډوډۍ پورې حيران دي خدايه خیر
انسان ته امنيت چې لوی نعمت دی د الله نه
چې نشته امن خلک پرېشان دي خدايه خیر
لري دوه مخونه چې هر څوک دي په نړۍ کې
يو مخ د تا په لوري بل پنهان دي خدای خیر
شريعت کې دوي ښځې يو سپري ته برابر شي
عجيبه ده چې ښځې قاضيان دي خدايه خیر
ولس خوراکي قتل په جگړو شول بې مفهومه
کورونه کوڅې ډک د يتيمان دي خدای خیر

مشران او د خانان زامن، ډاکټر او ماسټران شول
چې مري واړه کم بخته غریبان دي خدای خیر
سړي په ښځو باندي قاعدان دي خلق شوي
پر مونږه باندي ښځې حاکمان دي خدای خیر
هر څوک چې دې وطن سره جفا کوي یوازې
د زړه وینه خوراک د شاعران دي خدای خیر
وړوکی کسان ناست دي د مشرانو په مقام کې
واکدار ددې وطن چې ماشومان دي خدای خیر
بې چاره قلمدوست چې خپل ژوندون پورې حیران دی
لا هم ور باندي خلک بد گومان دي خدایه خیر

د وطن گلستان

يادېږي دې وطنه گلستان وي په نړۍ

زانگو د مېړنو قهرمانان وي په نړۍ

هغه چې سومنات يې د اسلام په بری مات کړه

ټاټوبي د محمود غوندي شاهان وي په نړۍ

تش لاس سره انگرېز دې وشړلي له لمنه

خاوند د لوی غيرت او د ايمان وي په نړۍ

په بدو سترگو هېڅوک درته بد کتلی نه شوی

مدفن د زورگيران او غاصبان وي په نړۍ

سقراط او اپلاتون که په بهر کې عالمان نوو

ته مور د مولانا غوندي بچيان وي په نړۍ

دوستانو ته خوږه وي او پسته لکه اوبه وي

غليم ته لکه تندر د اسمان وي په نړۍ

بېټک په ټول جهان کې د مېلمه د پاره نشته

يوازي مېلمه پاله مهربان وي په نړۍ

در سونه د عبرت دې فرعونانو ته ښودلې
سبب د تباهي د وروسان وې په نړۍ
مشران دې خاينان وو چې تر اوسه يې بې وسه
که نه چې ته همزولې د جاپان وې په نړۍ
دیني تعليم چې تا ته کوي دا عجيبه کار دی
د هند او پاکه مخکې مسلمان وې په نړۍ
دا ستا د ابادۍ فکر مشرانو سره نه وو
که نه چې ته خاوند د ښه پوهان وې په نړۍ
نو څومره صفتونه چې ستا وکړي قلمدوسته
زرها کړته مخکې د بيان وې په نړۍ

دیني وصیت

د جهل په ظلمت کې چراغونه عالمان
گلشن کې د توحید واړه قراء دي بلبلان
په دین چې کومه امر او یا نهې ده لیکلې
عالم دی په هغه باندي د نورو ترجمان
مقام یې دومره جیگ دی تر عابد او د زاهده
خوبونه د عالم او عبادت د عابدان
چې مخ ته یې کتل په عبادت کې حسابېري
د علم برکت ده د الله ورته احسان
عادي سپری که مړ شي خپلوان ورپسې ژاړي
عالم پسې به وژاړي دا ځمکه و اسمان
نور خلک په محشر کې به په غم د خپله ځان وي
عالم به شفاعت وکړي د ډېرو مجرمان
په خپله عالم نه یمه خادم د علماء یم
د دوی له برکته که مې وبښي سبحان
مخ توری قلمدوست درته ای ربه خجالت یم
معاف مې کړه خاونده له عذابه د نېران

مدینه

ورېري رحمـتونه د الله په مدینه
قبلېري دعاگانې د هر چا په مدینه
محشر کې به ونه ژاړي چې کړی ندامت وي
توبې ور سره کړې وي ژړا په مدینه
هر څوک چې ورته ور شي بېنوا نه پاتې کېږي
غمخور د ټول امت دی پادشا په مدینه
چې تېر د مور او پلاره شول خپل امت د پاره
رحمت د عالم فخر د بابا په مدینه
عاصي د سلو کالو چې دربار لره یې ورشي
ماشوم غونډې شي پاکه بې گنا په مدینه
اخلاص سره که ورشي مدینې ته قلمـدوسته
مطلوب به دې حاصل شي خامخا په مدینه

پاچا غونډې وي

هغه چې يار او مور و پلار لري پاچا غونډې وي
چې څنگ کې ښه زوی خدمتگار لري پاچا غونډې وي
تر اوسه پورې په دنيا باندې څوک نه دي ماره
چې د ماسام او د سهار لري پاچا غونډې وي
څوک چې نه اړ وي نه مخدوم وي نه خادم وي د چا
چې اسوده شانتې روزگار لري پاچا غونډې وي
چې نه رشوت خوري نه ضرر رسوي خلکو ته بس
نو چې حلاله کار و بار لري پاچا غونډې وي
پاچا په زوره حکومت کوي په خلکو باندې
څوک چې عزت لري، وقار لري پاچا غونډې وي
د پاچاهي عمر خو کم ده لکه باد تېرېږي
چې قلمدوست غونډې اشعار لري پاچا غونډې وي

مستزاد

وطنه لار شو کوم وطن ته چې امنیت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
بې غمه گرځي قاتلان
د هره قیده په امان
حامي یې وي یو قوماندان
لار شو یو ځای ته چې احکام د شریعت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
دلته هر یو چې وینې غل دی
تر لاس رسی پورې معطل دی
اور د نفاق په موږ کې بل دی
که خدای وکړي چې بېداره حکومت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
د چرس پوډر گرم بازار دی
دلته خو ورکه کار و بار دی
خلک د لوږې په فرار دی
ور درومي هلته که یو څه معیشتیت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
ارامي نشته په وطن کې

خلک روان دي په فتن کې
زندگي غواړي په لندن کې
دين پسې نه گرځي يو څه غونډې راحت وي هلته
اخ و ډب نه وي يو د بل سره الفت وي هلته
زامن پلرونو ته توربور دی
په خپل ځواني پورې مغرور دی
خوارکي پلار ورته مجبور دی
هلته چې قدر د مشران وي اطاعت وي هلته
اخ و ډب نه وي يو د بل سره الفت وي هلته
شته دې واړه چور تالا شوه
څه په تياره څه په رڼا شوه
چې له طرفه د هر چا شوه
نه زورور وي نه مظلوم وي صداقت وي هلته
اخ و ډب نه وي يو د بل سره الفت وي هلته
دومره دولت له کومه کېږي
په کمپاينونو چې لگېږي
يا مارکېټونه چې جوړېږي
لاړ شو يو ځای چې نه رشوت نه خيانت وي هلته
اخ و ډب نه وي يو د بل سره الفت وي هلته
ډک وي د ښځو نه بازار

هره کوڅه کې بې شمار
عاشقان وژني په زار زار
لاړ شو چې لږ څه غوندې پت وي او غیرت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
کوڅې کړې بندې کثافتو
ښاروال ویده ده په خیالاتو
نو مسوول څوک ده د حالاتو
لاړ شو یو ځای ته چې بوی نه وي نظافت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
پوهه تعلیم مو اسماني شوه
ټول د جنگونو قرباني شوه
په ملک خپوره ناداني شوه
که مو نصیب وي چې لږ پوهه معرفت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
دو څلوېښت کاله کېږي جنگ دی
ټول پلانونه د فرنگ دی
کال چې تېرېږي په بل رنگ دی
نه جنازې وي د ځوانان نه مصیبت وي هلته
اخ و ډب نه وي یو د بل سره الفت وي هلته
پرهار پرهار شولې وطنه

مزار مزار شولې وطنه

ډېر ناقرار شولې وطنه

د قلمدوست سره به خو چې عدالت وي هلته

اخ و ډب نه وي يو د بل سره الفت وي هلته

شعر

داسې نه ده چې تمام عمر به خاندې
دا خندا به درته زړې د ژړا شي
څوک چې ډېر خاندې مستی کې عزیزانو
خپل خندا ورته فوجونه د بلا شي
د دنیا په راشه درشه مه نازېږه
تر پرونه و پاچا سببا گدا شي
و هر چاته خپل عمل د لارې مل دی
چې هر څه دې وي کرلی درته ها شي
په هېچا باندي زیاتي مه کوه گوره
کله وار د ادې کله د ابا شي
خاین هر څومره چې پټ کړي خیانتونه
بیا یې وگوره مخ توری وی رسوا شي
په دنیا پورې زړه مه تړه دلبره
ژړنده گړې هم کېدای شي چې پاچا شي

بد مرض دی خان خاني او نفاق وروڼو
په هر ملک چې دا مرض گډ شي تبا شي
چې فاسد ده حکومت شريعت نشته
نو په هر خای کې قتلونه بر آلا شي
بې رشوته هېڅ کار نه کېږي دولت کې
دا تورتم به په افغان کله رڼا شي
يو دوه کاله چې مامور د يو دفتر وي
بيا خاوند د مارکېټو او کرولا شي
د وطن به غم نږدې ده لېونی شي
قلمدوست به فارغ کله د سودا شي

غزل

ته څه پوهېږې جدایي کې څه پر ما تېرېږي
شپې مې واړه تر سهاره په ژړا تېرېږي
زه یې په غم کې تر سهاره تېروم په وینه
رقیب سره زما د قصده په خندا تېرېږي
یوه خولگی باندي چې راکړله خپه غوندي شوه
سړی چې مینه کوي خود به د دنیا تېرېږي
کله به غم وي په سړي کله خوشحاله گرځي
څوک دي دا نه وایي پر ما ده په هر چا تېرېږي
وخت د اوبو په شان روان دی خپل منزل په لورې
چا ته ثواب شي په چا باندي په گنا تېرېږي
چا ته څو رنگه خوراگونه وي په مخکې ایښي
په چا تش لاس په امېدونو د سبا تېرېږي
څوک تر سهاره په نشه کې د شرابو ډوب وي
په چا تمامه شپه لاسونه په دعا تېرېږي
د دنیا ژوند دي غلط نه کړي قلمدوسته گوره
څنگه چې تېر شو په عالم داسې پر تا تېرېږي

شعر

رقيب ورته جوړ کړی دسيسه ده په دروغو
چې ورځ په ورځ کمېږي اعتبار د قلمدوست
خير دی چې اوس زور شوی په لکړه باندې گرځي
ځوانۍ کې ما ليدلی و رفتار د قلمدوست
دوستان تبتي پيري او بې وسۍ کې له هر چا نه
که نه چې مخکې جوړ و ښه بندار د قلمدوست
ياران ورته چاپېر لکه مچان وو په هستۍ کې
اوس وينمه سوړ شوی دی بازار د قلمدوست
هر زخم ته دوا د طبيبانو سره شته ده
ميلو نه شو دوا د زړه پرهار د قلمدوست
که ښه را سره کړې دغه يې وخت دی که پوهېږي
بيا مه لگوه شمعي په مزار د قلمدوست
مسکن مې شوه کونجکه د نصيب سره په جنگ يم
شپې داسې تېرېږي تر سهار د قلمدوست

ما ويل چې بوداتوب کې لږ بې غمه اسوده شم
کم نه شو د اوږو نه کله بار د قلمدوست
زمانه بې وفاده او ياران يې مطلبې دي
يو نه شو د الله لپاره يار د قلمدوست
هغه د زړه له حاله څه پوهېږي ناليدلی
يا دا چې به لوستلی وي اشعار د قلمدوست

شعر

د ډېره خوشحالي نه په جامو کې نه ځايېدم
ديدن وعده دې کړې و جانانه برائې

پوه نه شوم چې غفلت و که دې هېر کړمه دلبره
تېر شو ما باندي سخته بې له تا نه برائې

زرگی مې تر سهاره کړېده درپسې ياره
د زړه دنيا مې و درپسې وړانه برائې

لاره مې در خارله تر سهاره خو رانغلې
اسوېلې مې ختله تر اسمانه برائې

تنگ شو را باندي کور او کلي و وټم بېديا نه
طاقت او صبر تللی و له ما نه برائې

لښکر دې د غمونو چې راغلی وو تنها وم
کاش! نلمه قلمدوست سره ای گرانه برائې

يادښت:

ددې کتاب ليکل شوي شعرونه د «جمهوريت» دورې تر
پايه ويل شوي دي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**